

DRAUGAS

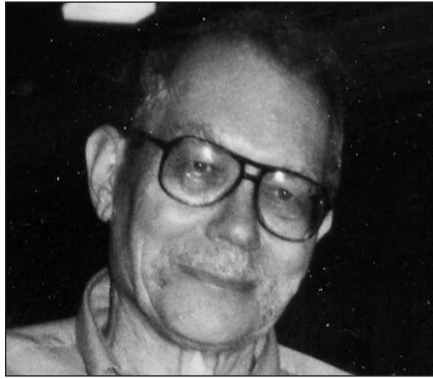
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 13, 2008

Vol. XCIX Nr. 221

Mirė dr. Julius Šmulškštys

A. a. dr. Julius Šmulškštys.

„Draugo“ archyv. nuotr.

Čikaga, lapkričio 12 d. (BNS/„Draugo“ info) – Eidamas 79-uosius metus, Čikagoje mirė Lietuvos Respublikos prezidento visuomeninis patarėjas, politologas, visuomenės veikėjas Julius Šmulškštys.

1930 m. Kaune gimęs J. Šmulškštys 1945 m. pasitraukė į Vokietiją, iš ten 1949 m. išvyko į JAV. Jis buvo vienas iš Amerikos lietuvių studentų sąjungos, taip pat „Santaros“ įkūrėjų. 1963 m. gavo filosofijos daktaro laipsnį Indiana University.

1959–1995 m. dėstė politologiją Indiana University, kurį laiką vadovavo Politinių mokslų katedrai, vėliau buvo Humanitarinių ir socialinių mokslų fakulteto dekanas. Daugiausia domėjosi politine filosofija, tarptautiniais santykiais, Rytų Europa, holokaustu.

Pirmosios V. Adamkaus kadencijos metais J. Šmulškštys buvo prezidento patarėjas, antrojoje kadencijoje buvo paskirtas visuomeniniu patarėju. Bendradarbiavo Amerikos lietuvių ir Lietuvos spaudoje.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. „Pro musica“ choras New York mieste. Projektas „Statome operą“ įtraukė ir Vasario 16-osios gimnaziją (p. 2, 9)
- Kodėl Europa turi laikytis duoto žodžio (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- DF suvažiavimas – naujų iššūkių akistatoje (p.5)
- Mūsų stalui. Saugokime save (p. 8)
- Kaleidoskope (10) (p. 9)
- Filmas „The Soviet Story“ „Seklyčioje“ (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.74 LT
1 EUR — 3.45 LT

Sprendimas atnaujinti derybas nėra Lietuvos pralaimėjimas

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA) – Didžiausias Švedijos dienraštis „Dagens Nyheter“ kritikuoja savo šalies vyriausybę, kuri, priešingai nei Lietuva, nusprendė pritarti Europos Sąjungos (ES) ir Rusijos derybų atnaujinimui, nors Maskva neįvykdė įsipareigojimo išvesti karius iš Gruzijos.

Lisa Bjurwald straipsnyje „Ne-teisingas ženklas Maskvai“ primena, kad dar prieš porą savaitių Švedijos užsienio reikalų ministras Carl Bildt pranašavo derybų dėl partnerystės su Rusija atidėjimą, bet pirmadienį Briuselyje vykusiame susitikime Švedija sutiko atnaujinti derybas.

Straipsnio autorė teigia, kad ES vadovaujanti Prancūzija yra linkusi „atversti“ naują skyrių, tuo tarpu buvusi Sovietų Sąjungos narė Lietuva, kurią palaiko Lenkija, tam prieštarauja.

„ES prieštarauja savo iškeltiems reikalavimams ir tai gali ateityje sumenkinti įtakos Rusijai galimybes. Tų, kurie sekė Vladimir Putin vadovaujamos Rusijos vystymąsi, rugpjūtį vykęs karas Gruzijoje neturėjo nuste-

Prancūzija yra linkusi „atversti“ naują skyrių, tuo tarpu buvusi Sovietų Sąjungos narė Lietuva, kurią palaiko Lenkija, tam prieštarauja. SCANPIX nuotr.

binti. Tačiau šis karas turėtų būti laikomas lūžio tašku ir nerimą keliančiu ženklu, kad Rusijos demokratizacijos siekiai tėra neišsipildžiusios svajonės”, – rašoma Švedijos dienraščio straipsnyje.

Straipsnio autorės teigimu, po įvykių Gruzijoje vienas po kito ėjo nerimą keliantys ženklai iš Rusijos, kaip pavyzdys pateikiamas prezidento

Dmitrij Medvedev išsakytas planas išdėstyti raketas Kaliningrado srityje.

Švedijos ir Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministrai oficialiame pranešime teigia, jog jie nepropaguoja „įprastinės“ politikos ir taip pat nesiekia sumenkinti įvykių Gruzijoje. Šie ministrų teiginiai, anot autorės, yra priešaringi.

Nukelta į 6 psl.

Kardinolas aplankė Lenkijos lietuvius

Vilnius, lapkričio 12 d. (Bernardinai.lt) – Lenkijos lietuvių bendruomenės praėjusį savaitgalį turėjo puikią progą pabendrauti su svečiu iš Lietuvos, Vilniaus arkivyskupu kardinolu Audriu Juozu Bačkiu. Lietuvos kaimynystėje esančios Elko vyskupijos ordinaro vyskupo Jerzy Mazuro kvietimu Vilniaus arkivyskupas lankėsi Lenkijoje, Elko mieste ir trijo-

se pasienio parapijose – Seinuose, Punske ir Smalėnuose – kur dauguma gyventojų yra lietuviai.

Vatikano radijui duotame interviu Lenkijos Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Irena Gasperavičiūtė sakė, jog tai iš tiesų buvo svarbus įvykis tiek Lenkijos ir Lietuvos vyskupų konferencijų bendradarbiavimui, tiek Lenkijoje gyvenantiems

lietuviams.

Elko mieste kardinolas susitiko su vietos ordinaru vyskupu Jerzy Mazuru, o vėliau vyko susitikti su lietuvių bendruomene Punske. Svečių iš Lietuvos lydėjo ir prelatas E. Putrimas, atsakingas už išėivijos sielovadą. Prelatas, anot I. Gasperavičiūtės, lankosi pas Lenkijos lietuvius jau daugiau nei 20 metų.

Pagerbti nusipelnę verslininkai

Metų verslo apdovanojimais pagerbtos ir trys moterys verslininkės. ELTOS nuotr.

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA) – Verkių rūmuose vykusią iškilmių metu įteikti šių metų „Lietuvos eksporto prizo“, „Sėkmės žingsnio“ ir „Lietuvos metų verslininkės“ apdovanojimai. Prizus įteikė prezidentas Valdas Adamkus.

Kreipdamasis į verslininkus valstybės vadovas atkreipė dėmesį, kad, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, per pirmuosius tris šių metų ketvirčius Lietuvos eksportas

padidėjo trečdaliu. Pasak prezidento, tai nuteikia viltingai ir leidžia tikėtis, kad, sulėtėjus ekonomikos augimui, Lietuva gebės varžytis ekonominėje erdvėje.

Šiomet apdovanota 13 Lietuvos ekonomikai nusipelnusių įmonių ir asmenų. Trijų įmonių vadovėms už atsidaivimą darbui ir sėkmingą verslo plėtrą buvo įteikti specialūs simboliniai prizai – auksinės segės.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-12-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

NEW YORK, NY

„Pro musica” choras New Yorke

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ
Specialiai „Draugui” iš New York

„Pro musica” – Vilniaus universiteto choras, susikūręs 2004 m. balandžio mėnesį, aplankęs Ispaniją, Italiją, Rusiją, Ukrainą, Kubą, Meksiką ir Gruziją, šiais metais pirmą kartą gastrolių atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas. Anot choro vyriausiosios dirigentės ir meno vadovės Rasos Gelgotienės, „Pro musica” JAV publikai atvežė laiko patikrintus kūrinius, tarp kurių ir amžinai aktualiai skambantis W. A. Mozart „Requiem” bei Lietuvos, Šiaurės Europos kompozitorių kūrinių. Dirigentės teigimu, choras pratęs prieš metus užsimezgas bendradarbiavimą, kai į Lietuvą iš JAV atvykęs Buddy James kartu su „Pro musica” parengė amerikietiškos muzikos programą. Choras JAV savo koncertais pagerbs dvi vietas: New York ir California valstiją.

Šių metų lapkričio 2 dieną New York Lietuvių Bendruomenės bažnyčioje, Šv. Mergelės Apreiškimo parapijoje, įvyko pirmasis „Pro musica” koncertas. Koncerto metu buvo atlikta 15 kūrinių, tarp kurių – Juozo Naujalio „In monte Oliveti”, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio „Kyrie”

ir „Sanctus”, Jono Tamulionio harmonizuota lietuvių liaudies daina „Aik azelia, undenia”, Zitos Bružaitės „Užtekėjo saulelė”, Gedimino Gelgato „Sodauto” bei kitų kompozitorių kūrinių. Anot koncerto organizatorės ir vedėjos Gintarės Bukauskas, šis renginys yra skirtas mirusiųjų paminėjimui, todėl nenuostabu, jog koncerto metu teko išgirsti ir kiek liūdnesnių kūrinių.

Chorą taip pat sveikino ir Prelatas Joseph Calise. Jis padėkojo choristams už atvykimą, už nuostabias dainas ir giesmes. Padėka buvo išreikšta ir dalyviams, kurie negailėdami nei laiko, nei plovimų visa siela palaikė chorą. Keista tik tai, jog beveik visi dalyviai buvo jau pagyvenusio amžiaus. Liūdna, kad lietuvių jaunimas Amerikoje nesistengia palaikyti lietuviškumo ir tokių gražių kultūros skleidimo idėjų. Nepasant to, koncertas buvo nuostabus ir sprendžiant iš žiūrovų reakcijos visiems labai patiko.

Choras „Pro musica” yra išleidęs dvi kompaktines plokšteles, kuriose pristatoma Šiaurės ir Baltijos jūros šalių chorinė muzika bei didelio populiarumo pasaulyje susilaukęs argentiniečių kompozitoriaus Ariel Ramirez kūrinys „Misa Criolla”. Tad

Vilniaus universiteto choras „Pro musica” koncertavo New York.

J. Raškevičiūtės nuotr.

koncerto pabaigoje koncerto dalyviai galėjo ne tik pabendrauti su svečiais iš Lietuvos, bet ir įsigyti jų kompaktinių plokštelių su nepaprastai gražiais kūrinių.

Kaip jau minėjau, kitas choro „Pro musica” koncertas įvyko California valstijoje, lapkričio 8 dieną, kartu su California valstybinio universiteto „East Bay Singers” choru Berkeley. Koncertą apvainikavo jungtinio lietuvių ir amerikiečių choro atliekamas W. A. Mozart „Requiem”.

Per kelerius savo veiklos metus choras „Pro musica” jau yra įvertintas keliais apdovanojimais. Ispanijoje tarptautiniame konkurse choras iškovojo trečiąją vietą už konkurso privalomą programą, taip pat kolektyvui įteiktas specialus prizas už

geriausią sambos atlikimą. Lietuvoje už entuziazmą ir iniciatyvą choras įvertintas „Naujai suspindusios žvaigždės” nominacija. Galime tik džiaugtis, jog yra jaunų žmonių, kurie po studijų stengiasi savo gyvenimą sieti su daina. Choras „Pro musica” yra puikus to pavyzdys. Anot choro vadovės Gelgotienės, kiekvienas įvertinimas yra didelė ir svari pasakata ir toliau aktyviai plėsti repertuarą, atlikti sudėtingesnius kūrinius bei skleisti Lietuvos muzikinę kultūrą užsienyje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

• Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

HUETTENFELD, VOKIETIJA

Projektas „Statome operą” Vokietijoje įtraukė ir Vasario 16-osios gimnazijos moksleivius

Po Europą keliaujantis Gedimino Zujaus ir jo vadovaujamos Scenos ir estetikos mokyklos projektas „Statome operą” lapkričio 5–9 dienomis viešėjo Vokietijoje. Hiutenfelde įsikūrusioje Vasario 16-osios gimnazijoje buvo pristatyti išpūdingiausi šiuo metu statomos roko operos „Eglė – karalienė žalčių” fragmentai.

Atvykdami į Hiutenfeldą, projekto vadovai ir atlikėjai atsivežė ne tik gerą nuotaiką ir neišdildomus išpūdžius palikusį spektaklį, bet ir laiko, kurį skyrė Vasario 16-osios gimnazijos moksleiviams. Specialiai jiems surengtose trijose kūrybinėse dirbtuvėse gimnazistai galėjo gyvai susipažinti su prieš dvejus metus Vilniuje

įsteigtos „Scenos ir estetikos mokyklos” darbo metodika ir veikla.

„G. Zujaus projekto originalumas ir išskirtinis bruožas – tai, kad į pasirodymus įvairiose šalyse įtraukiamas ir vietinis jaunimas. Pasirodyme Vokietijoje dalyvavo ne tik mūsų gimnazijos vyresniųjų klasių mokiniai, virtę būriu žalčių; savo aktorinius sugebėjimus išbandė ir patys jauniausieji, vaidinę medžiais virtusius Eglės vaikus”, – sakė viešnagė Vokietijoje organizavęs Europos lietuvių kultūros centro (ELKC) direktorius Rimas Čuplinskas. Anot jo, reiklaus režisieriaus A. Šablauko dėka, šio sėkmingo bendradarbiavimo scenoje realizavimui prireikė vos

vienos bendros repeticijos.

Į Renhofo pilies kiemą lapkričio 7 d. vakarą spektaklį pamatyti gausiai susirinkę gimnazijos moksleiviai ir darbuotojai, iš arti ir toli suvažiavę lietuviai, Hiutenfeldo ir jo apylinkių gyventojai bei svečiai iš Lietuvos buvo maloniai nustebinti Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Romuvos apylinkės svetingumu, kurios atstovai ragino susirinkusius sušilti prie puodelio karšto vyno ar arbatos, o alkį numalšinti paruoštais užkandžiais.

Po nuotaikingos muzikinės įžangos, kurią kartu su moksleiviais paruošė gimnazijos mokytojas Gintaras Ručys, Renhofo pilies fasado fone prieš žiūrovų akis atsivėrė išpūdingas reginys – rudens vakaro tamsą perskrodžiančioje lazerių bei spalvotų prožektorių šviesoje derinant vaidybos, šokio, muzikos ir dainos kompozicijas, buvo ligšiol neregėtu būdu pristatyta Eglės ir Žilvino meilės istorija. Gimnazijos bendruomenė džiaugėsi scenoje išvydusi ne tik dvyliktoją Gretą Kvedaruskaitę, kuri atliko Eglės motinos vaidmenį, bet ir buvusį gimnazijos auklėtinį, šiuo metu Lietuvoje studijuojantį Gediminą Tiuchtą, vaidinusį Žilviną.

„Mums ši vakarą pavyko įgyvendinti vieną svarbiausių projekto uždavinių – ne tik atkreipti užsienio lietuvių ir vietinių gyventojų dėmesį į bendrą kūrybos procesą, bet juos į jį įtraukti”, – patenkintas ilgo, atkaklaus, bet dar nebaigto darbo rezultatais po pasirodymo kalbėjo G. Zujus.

Nukelta į 9 psl.

Iš dešinės – Gediminas Zujus, Greta Kvedaruskaitė ir Gediminas Tiuchta.

KODĖL EUROPA TURI LAIKYTI DUOTO ŽODŽIO

Nepaisant Lietuvos priešinimosi, šią savaitę Europos Sąjungos narės (27 iš 26-erių) pritarė derybų su Rusija, kurios š. m. spalio 1 d. buvo nutrauktos Rusijai įsiveržus į Gruziją, atnaujinimui. Lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus anglų kalba leidžiamame laikraštyje „European Voice“ išdėstė, kodėl Lietuva, o drauge ir ES, neturėtų atnaujinti derybų su Rusija. Straipsnį siūlome Jūsų dėmesiui.

Redakcija

VALDAS ADAMKUS
Lietuvos Respublikos prezidentas

Atnaujinti pokalbius su Rusija, kol ji neišvedė savo karių iš Gruzijos, būtų tikra tragedija. Mes lėtai stebėjome pirmąjį XXI amžiaus karą. Ilgai užtrukome – net iki abejingumo – kol pastebėjome sunkią Gruzijos padėtį, kaip Rusijos tankai ryja gruzinų namus, rieda jų tiltais, siaubia jų kelius. Net tuomet, kai krito bombos ant iš Azerbaidžano per Gruziją į Turkiją einančio naftotiekio, nebuvo jokios greitos Vakarų reakcijos.

Žodžiai „laisvė“ ir „demokratija“ tapo svarbūs tik, kai Rusijos tankai jau buvo 30 km. nuo Tbilisio. Sostinės gyventojai ieškojo slėptuvių ir tikėjosi blogiausio, bet pasaulio reakcija vis tiek buvo vangiai.

Ar mes, europiečiai, gyvenantys laisvės ir demokratijos lopšyje, leisime, kad XXI amžiuje visa tai vyktų? Ar tai yra normalu?

Nicolas Sarkozy ir Dmitrij Medvedev planas bent jau sustabdė tankus. Tai buvo drąsus, skubus ir teisingas žingsnis, siekiant išgelbėti mažą nepriklausomą demokratišką šalį nuo didelės Šaltojo karo eros žaidėjos. Antrasis žingsnis buvo įsipareigojimas padėti atstatyti jauną demokratiją ir skirti tam Europos pinigus – Europos mokesčių mokėtojų pinigus. Bijau, jog sparčiai judame link to, kad įteisinsime suverenios Europos valstybės okupaciją. Nes, nepaisant Kremliaus pažadų, okupantų karinės pajėgos vis dar Gruzijoje.

Rusija ne tik pripažino Pietų Osetijos ir Abchazijos – suverenių Gruzijos dalių – nepriklausomybę, bet ir padidino „taikdarių“ skaičių šiose tarptautiniu mastu Gruzijos dalimis pripažįstamose regionuose.

Dideliais žingsniais išengęs į Gruziją, Kremlius pateikė savo mažus atsitraukimo žingsnelius kaip neįtikėtiną auką, padėties Gruzijoje stabilizavimo vardan. Gruzijoje vis dar yra pernelyg didelis Rusijos „taikdarių“ skaičius ir niekas net nedrįsta prašyti jų atsitraukti ir net neklausia, ką jie ten veikia. Ir kodėl mes, europiečiai, esam tokie drovūs? Tiesa ta, kad Kremlius nesilaiko rugpjūčio 12 ir rugsėjo 8 d. Sarkozy-Medvedev susitarimų. Mes sustabdėme tankus, bet ne okupaciją ir Jungtinių Tautų narės, artimos ES ir

Atnaujinti pokalbius su Rusija, kol ji neišvedė savo karių iš Gruzijos, būtų tikra tragedija. Mes lėtai stebėjome pirmąjį XXI amžiaus karą. Ilgai užtrukome – net iki abejingumo – kol pastebėjome sunkią Gruzijos padėtį.

NATO sąjungininkės ir šalies, kurioje yra dideli likusios Europos dalies ir pasaulio energetikos bendruomenės interesai, padalijimą.

Tai panašu į 1940 m. įvykių Baltijos šalyse pasikartojimą. Ar naujam Rusijos elitui bus leista dar kartą sutripti Europos vertybes? Jei taip, kur jie sustos?

Man atrodo keista, kad nereikalaujama, kad pažadai būtų tęsimi. Nesugebėjimas to padaryti yra aiškus ženklas Kremliui, kad jo triumfaviui nebus pasipriešinta ir kad europiečiams nekils problemų, jei Kremlius laužys taisykles.

Kokia prasmė mums leisti taip iš savęs tyčiotis, arba sutikti su pasiūlymu elgtis taip, tarsi nieko neatsitiko?

Dar gerokai per anksti atnaujinti pokalbius dėl naujos ES-Rusijos partnerystės sutarties. Rugsėjo 1 d. ES paskelbė: „Kol pajėgos nebus atitrauktos į pozicijas, kurias užėmė iki rugpjūčio 7 dienos, susitikimai dėl partnerystės sutarties derybų bus atidėti.“

Dabar pokalbių atnaujinimas visiems atskleistų ES silpnynes. Tai būtų katastrofa. Neramiam šandienos pasauliui reikia stiprios ES, pasiruošusios vadovauti, kylančių globalinių iššūkių fone suteikiančios vilties ir įkvėpimo – o ne valstybių narių, kurias jungia tik sutarimas nesutarti, sambūrio.

„European Voice“
delfi.lt

„Ilgai užtrukome, kol pastebėjome sunkią Gruzijos padėtį“.

Ar atsikratysime amaryno?

PETRAS KATINAS

Vienas politikos apžvalgininkas, deja, nenorėjęs skelbti savo pavardės, privačiame pokalbyje pasidžiaugė Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) laimėjimais Seimo rinkimuose ir išreiškė viltį, jog pagaliau patriotinės jėgos imsis priemonių apvalyti valstybę nuo sužūlėjusių valdininkų klanų. Tą klaną jis pavadino amarynu. Tai amarų-kenkėjų veisykla, kuri siaubė ne tik mūsų Lietuvos laukus, sodus ir daržus, bet ir žmonių sąmonę per beveik visus atkurtošios nepriklausomybės metus. Amarynas – tai niekur nedingusi buvusi partinė ūkinė nomenklatūra, užėmusi visus svarbiausius valdžios postus. Ypač tuos, kuriems vadovaujant galima neblogai ir greitai papildyti savo kišenes. Ir kodėl gi nepasipelnyti, juk nė vienam, net pagautam už rankos, ir plaukas nuo galvos nenukrito. O jei kuris ir atsisėdė į teisiųjų suolą, tai trūkstant įrodymų ar suėjus senaties terminui palieka teismą aukštai iškelta galva. Tačiau kitaip ir būti negali. Juk teisėjų ir prokurorų luomas – iš tos pačios okupacinių laikų nomenklatūrinės kompanijos. Ranka ranką mazgoja.

Todėl, atrodo, didžiausią siaubą sukėlė būsimojo premjero ir kitų TS-LKD vadovų nedviprasmiškos užuominos, jog bus pradėtas darbuotojų keitimas apskrityse ir kitose valdžios įstaigose. O baigiantis savo dienas ir iki kaulo visiems įgrisęs premjeras ir socdemų partijos galva Gediminas Kirkilas savo partiečių pralaimėjimą aiškino net Rusijos ir jos oligarchų intrigomis. Tarsi Maskva siekė atvesti valdžion nuolat jos laukiamus landsbergistus nacionalistus. Be to, Kirkilas dėl pralaimėtų rinkimų kaltino didžiųjų miestų – Vilniaus, Kauno, ir net Klaipėdos – partinių organizacijų vadovus, kurie, pasirodo, nedirbo prieš rinkimus agitacinio darbo, neragino balsuoti, kaip okupacijos metais, „už komunistų ir nepartinių bloko kandidatus“. Ką gi, Kirkilui, Česlovui Juršėnui ir kitiems buvusio LKP centro komiteto instruktoriams darbo visada atsiras.

Dar apmaudžiau, kad gėdingai pralaimėjo ir abi dukterinės partijos – Kazimiro Prunskienės valstiečiai-liaudininkai ir Seimo buvusio pirmininko Artūro Paulausko Naujoji sąjunga, pasivadinusios socialliberalais. Tokio smūgio šios partijos išties nelaukė. Tuo tarpu prorusiška „Tvarkos ir teisingumo“ grupuotė, žadėjusi tikrai laimėti Seimo rinkimus, siekusi turėti parlamentinę daugumą ir tuo pasinaudodama pakeisti kai ką Konstitucijoje, gavo labai kuklų vietų skaičių, nepaisant milžiniškų finansinių išlaidų rinkiminei propagandai ir agitacijai. Tad dabar paksininkai su socialdemokratais, kai Seime nebeliko nei „valstiečių“, nei socialliberalų, kartu darys viską, kad pakenktų centro dešinės koalicijai. Vien tai, kad partinė nomenklatūra savo gretose turi tokį patyrusį demagogą, buvusį Seimo pirmininką, vieną iš „amžinai gyvųjų“ Juršėną, labai daug ką pasako. Visų pirma, jis griebsis įprasto kabinėjimosi neva dėl Seimo statuto ar panašių dalykų nesilaikymo, taip užtesdamas diskusijas bet kokių klausimu iki begalybės.

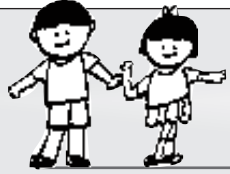
Nepaisant to, kad svarbiausių ministerijų vadovų portfelius gauna TS-LKD atstovai, apie jų partnerius kol kas reikia kalbėti labai atsargiai. Pirmiausia, žinoma, apie šoumeno Arūno Valinsko sukurtą Tautos prisiikėlimo partiją (arba judėjimą). Daugeliui sunku suvokti, kokių būdu Valinskas prikels tautą? Tas pats Valinskas, kuris nuo pat nepriklausomybės pradžios užliejo Lietuvos televizijos eterį prasčiausios kokybės niekalu, jaukė, ypač jaunimo, sąmonę, pavertė didelę dalį jaunų žmonių vien tik kūniškų malonumų vergais, visiškai juos nupilietinęs? Tas pats Valinskas ir jo šutvė nevengė niekinti netgi Lietuvos nepriklausomybės, šmeižė iškiliausius Lietuvos patriotus.

Jeigu koalicija su kita partija – Liberalų sąjūdžiu – pakankamai suprantama, nepaisant jų dažnai perdėto liberalizmo, visiškai neaišku, kaip pavyks sutarti su buvusio sostinės mero Artūro Zuoko liberalcentristų komanda. Pakanka pažymėti, kad kai kurie liberalcentristai uoliai plūšęje Kirkilo socdemų koalicijoje, savo uolumu, keikiant konservatorius, gerokai pralenkė net kai kuriuos socdemų kadrus. Pagaliau labai įdomią savo programą jau po pirmojo rinkimų rato visą puslapį užėmusioje medžiagoje rusiškame savaitraštyje „Obzor“ (Apžvalga) paskelbė liberalcentristų vadovas Zuokas. Savo programinį straipsnį jis pavadino „Jokia politinė pergalė negali būti pastatyta bloginant santykius su kaimynais“. Kitaip sakant, su Rusija, nes be jos Lietuva pražūsianti. Jis pasižadėjo Seime visomis išgalėmis ginti visas rusakalbių iniciatyvas ir teises. Tarsi Lietuvoje tos teisės būtų pamintos.

Tad pasaulyje įsisiautėjus ekonominei finansinei krizei, Lietuvos naujosios vyriausybės laukia nelengvi išbandymai. Ypač užmojai stabdyti didžiulius valdininkų atlyginimus, daugybę visiškai nepagrįstų lengvatų, kurias baigiantis kadencijai glėbiais žarstė premjeras G. Kirkilas ir vis didesnį svorį partijoje įgaunanti socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkevičiūtė. O kur dar pensininkas Nr. 1, buvęs prezidentas ir premjeras Algirdas Brazauskas, vėl vis dažniau pasirodantis televizijos ekrane. Jis kategoriškai pareiškė, jog tik santykių su Rusija gerinimas lems Lietuvos sėkmę ir gerovę. Dabartinę Lietuvos diplomatiją Rusijos klausimu Brazauskas pavadino nevykusia: „Būtina iš esmės gerinti santykius su Rusija, nes tiksliai tai yra raktas į gerovę.“ Tiksliau, reikia eiti už Maskvos pavadžio. O juk visiems žinoma, kad Kremlius tą santykių gerinimą supranta tik kaip besąlygišką jam paklusimą.

Negalima pamiršti ir to, jog po pusmečio įvyks Lietuvos prezidento rinkimai, ir pagal įstatymus vyriausybė privalės sudėti savo įgaliojimus. Galima būti tikriems, kad visos ekskomunistinės ir

Nukelta į 11 psl.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė
laimaa@hotmail.com

Dėmesio! Skelbiame naują konkursą!

Mieli skaitytojai,

artėja Kalėdos ir Naujieji Metai. Visi laukiame dovanų. Bet ar žinote, kad pačios maloniausios dovanos tos, kurios pačių rankomis padarytos? Gal tai yra todėl, kad tokias dovanėles sušildo žmogaus rankų šiluma. Ir visai nesvarbu – didelė ar maža ta dovana, svarbu, kad tokioje dovanėlėje įdėta Jūsų širdies dalelė. O ir pinigų dovanėlei daug nereikia – namuose visada atsiras popieriaus, spalvotų pieštukų, dažų, klijų, medžiagos skiaučių ir t. t.

Redakcija skelbia konkursą „Kalėdinė dovanėlė“. Prašome parašyti, kokias dovanėles Jūs ruošiate savo broliukams, sesutėms, tėveliams ir draugams. Gal turite įdomių sumanymų? Pasidalinkite jais su mūsų skaitytojais. Iki gruodžio 25 d. atsiųskite aprašymą, kaip ir kokią dovanėlę Jūs padarysite savo rankomis. Kartu atsiųskite Jūsų padarytos dovanėlės piešinį arba nuotrauką.

Po Naujųjų metų paskelbsime šio konkurso nugalėtojus.

O dabar siūlome jums pasigaminti knygų skirtukus. Juos galite padaryti iš popieriaus ir tiesiog nuspalvinti. Ant tokio skirtuko galite net surašyti pamokų ar treniruočių tvarkaraštį. Galite išausti, išsiuvinėti, pasiūti iš mažų medžiagos skiautelių, o kad tvirčiau laikytųsi – į vidų įdėti popieriaus juosteles.

Tad pasitelkite savo fantaziją ir nustebinkite draugus.

Redaktorė

Maironio lituanistinės mokyklos (Lemont, IL) šeštokai apie rudenį...

Ruduo yra labai ypatingas metų laikas. Jis yra vienas iš mano mėgstamiausių metų laikų. Rudenį dienos trumpėja, o naktys ilgėja. Oras atvėsta ir dažniau lyja. Paukščiai išskrenda į šiltuosius kraštus, nes jiems darosi per šalta. Prasideda pirmosios šalnos, ir saulė jau ne taip šildo žemę. Rudenį medžių lapai pakeičia spalvas. Medžių lapai užkloja žemę. Ūkiuose jau baigiama nuimti derlių. Rudenį reikia rengtis šiltesniais drabužiais. Tuoj ateis žiema.

Amerikoje, vaikų mėgstamiausia rudens šventė yra Kaukių diena. Vaikai apsirengia įvairiausiais kostiumais. Jie savo apylinkėje lanko kaimynus ir gauna saldinių. Namai papuošti moliūgais ir pabaisomis. Tai labai smagi šventė!

Gintarė Daulytė

Ateina ruduo. Ypač pastebiu kai atsukame atgal laikrodžių rodykles

spalio pabaigoje. Naktys ilgėja.

Vasara iškeldiava į kitą pasaulio galą, ir saulė ne taip šildo žemę. Oras atvėsta ir prasideda pirmosios šalnos. Paukščiai seka saulę ir išskrenda į šiltuosius kraštus. Dažnai girdžiu gagenančias žąsis. Medžių lapai pakeičia spalvas ir sukuria gražiausius vaizdus. Matome įvairias spalvas: raudonas, geltonas, rudas... Lapai užkloja žemę ir smagu eiti pasivaikščioti, nes lapai traška po kojomis. Laikas grėbti lapus! Kaip smagu!

Dažniau lyja. Šaltas, tamsus purvas maišosi su šlapiais lapais. Stori, lietaus prisigėrę kirminai guli ant šaligatvio.

Derlius jau nuimtas. Kur tik žiūri – matai moliūgus. Voverės ruošiasi ir renka atsargas žiemai. Karts nuo karto matome paklydusią gilę, pametą ant žemės.

Jau matosi, kad tuoj ateis žiema.

Paulius Vitas

Spalio 25 d. Čikagos lituanistinėje mokykloje lankėsi Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ. Kartu su aukštu svečiu mokykloje lankėsi ir prelatas Edmundas Putrimas. Svečiai apsilankė pamokose, kalbėjosi su mokiniais, mokytojais ir mokyklos vadovybe.

Po pamokos 4 A klasės mokiniai nusifotografavo su (iš kairės) mokytoja Vilija Aukštuoliene, arkivyskupu S. Tamkevičiumi, prelatu E. Putrimu ir mokyklos direktore Jūrate Doviliene.

Tado Stonkaus nuotr.

Mūsų kalendorius

Violeta Palčinskaitė

Lapkričio 20 d. poetei, dramaturgei Violetai Palčinskaitėi sukanka 65-eri. Pirmąjį eilėraščių rinkinį „Žemė kėlė žolę“ išleido būdama septyniolikos metų. Didžiąją savo kūrybos dalį yra paskyrusi mažajam skaitytojui bei žiūrovui. Manau, kad ir Jūs esate skaitę ne vieną šios autorės parašytą eilėraščių.

Taip pat yra išvertusi iš anglų kalbos garsių pasaulio rašytojų – R. Dahl, L. Snicket, J. Wilson bei britų tautosakos kūrinių vaikams.

Pokalbyje su Elona Varnauskienė, poetė apie save sakė: „Mano vaikystė prabėgo Kaune. Nekart esu sakiusi ir rašiusi, kad siaura miesto gatvelė, nuaižėjusi siena senamiestyje man reiškia kur kas daugiau nei pats gražiausias peizažas. Aš nesakau, kad nemėgstu gamtos, tiesiog joje jaučiuosi truputėlį svetima, prisibijau jos. Taip yra iki šiol.“

Nors buvo labai sunkus laikotarpis, galiu sakyti, kad vaikystė – šviešus metas. Už tai dėkinga tėvams. Mano tėvas – mokytojas, vienas iš nedaugelio tuomet – ne komunistas. Jo darbas – nuolatinis sėdėjimas ant parako statinės, nes, kaip vėliau paaiškėjo, skūsdavo net mokiniai. Bet tėvas buvo mylimas, gerbiamas intelektualas. Namie visuomet buvo labai daug knygų, daug poezijos. Kiek save pamenu, mama nuolat deklamuoja-

vo eiles, mokėjo daug kalbų. Tėvelis labai mėgo A. Mickevičių, namie vykdavo mažučiai literatūros vakarai. Vaikui tai dar nesuvokiama, bet jis girdi, ką tėvai skaito, kai kurios eilutės įstringa visam gyvenimui. Iki šiol puikiai prisimenu S. Nėries Senelės pasaką, eilutes apie žąsiną Moliūgą. Vaikas būdama, nesupratau, kodėl tas žąsinas moliūgas, ir kas tas moliūgas, ir kodėl moliūgas – žąsinas. Bet ar vaikystėje tai svarbu – tai dalis paslapties, kuri nuolat vilioja.

Tėvas – žaidimų, švenčių sumanytojas, o mama atvėrė knygų pasaulį. Užaugau su mamos skaitomomis pasakomis, vaikiškais eilėraščiais. Anksti pradėjau skaityti ir pati. Prisimenu pirmąją knygą – Andersenio pasakas, – kurią skaičiau jau savarankiškai. Turiu ją ir dabar – stora knyga su piemenaitė, nupiešta ant viršelio. Man tuomet buvo gal kokie šešeri metai, todėl giliausios tų pasakų potekstės, aišku, liko nesuvoktos, bet keista paslaptis traukė.

Mane traukia visa, kas nauja, įdomu. Man be galo brangūs susitikimai su skaitytojais. Visur – ir Lietuvoje, ir užsienyje. Man patinka atsakinėti į keisčiausius vaikų klausimus. Lietuvoje vaikai būtinai paklausia, kiek man metų, užsieniečiams įdomu, ar Lietuvos vaikai valgo ledus, ar Vilniaus gatvėmis vaikšto asilai... Ir niekur nesutinku piktų vaikų.

Vaikystėje tikrai nesvajojau tapti rašytoja. Norėjau būti dresiruotoja, tigrų tramdytoja. Vaikystėje labai mėgau skaityti Andersen pasakas. Beje, skaitau jas ligi šiol. Ar mano personažai panašūs į mane? Gal ir turi kokių mano bruožų. Tik ne Karalius, kuris pamiršo raidyną. Aš jį gerai prisimenu”.

Mieli mūsų puslapio skaitytojai, paieškokite mokyklų bibliotekose V. Palčinskaitės knygelių ir būtinai perskaitykite. Esu įsitikinusi – Jums labai patiks. O dabar siūlome Jums poetės eilėraščių, skirtą jos mėgstamiausiam pasakoriui Hans Christian Andersen.

Redaktorė

Mergaitė su degtukais

Sukūrei mane, Kristianai keistuoli,
Iš nieko.

Iš sapno, kaip žėrinčio sniego,
Dabar aš po kabančiu pasakos tiltu
Degtuką įžiebsiu,
Kad pirštai sušiltų.

Dabar aš jau būsiu. Dabar aš jau būsiu,
Ir niekad liepsnelės mažos neužpūsiu,
Kurią dovanojai.

Praeiviai paslaugus

Man šypso.

Ir aš gyvenu kaip nedaug kas.

Sukūrei mane, Kristianai keistuoli,
Iš nieko.

Iš sapno – kaip žėrinčio sniego,
Tavęs nebėra jau.

O aš pamažu

Tau amžiną savo ugnelę nešu.

DRAUGO FONDO SUVAŽIAVIMAS –NAUJŲ IŠŠŪKIŲ AKISTATOJE

Š. m. lapkričio 8 d. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje 15-ąją kartą įvyko metinis Draugo fondo (DF) narių suvažiavimas. Jame gausiau, nei praėjusiais metais, dalyvavo Fondo nariai, žiniasklaidos atstovai (savaitraštis „Amerikos lietuvis“ ir internetinė svetainė Biciulyste.lt). Į suvažiavimą atvažiavo ir naujas Fondo narys Mindaugas Račkaila iš North Riverside.

16-uosius metus gyvuojančio DF suvažiavimo programa tradiciškai prasidėjo kun. Antano Gerulio, SJ invokacija, „Draugo“ leidėjų ir dienraščio vyr. redaktorės sveikinimu bei pranešimais, dabartinės Fondo tarybos pirmininkės Marijos Remienės sveikinimu bei pranešimu, nemažai dėmesio skirta Fondo išdo, finansinių knygų patikrinimo ir DF investavimo klausimams.

„Draugo“ leidėjų vardu kalbėjęs dienraščio tarybos pirmininkas **Saulius Kuprys** užtikrino, kad laikraštis eis pirmyn, nepaisant šiuo metu spaudoje pasirodžiusių įvairių užuominų apie marijonų planus. Pirmininkas sakė, jog šiuo metu vyksta pokalbiai su marijonais, kreiptasi į visuomenę patarimų, kaip išspręsti „Draugo“ pastato reikalą. Kuprys sakė, jog ši klausimą sprendžiant reikės kūrybingumo. Jis taip pat pažadėjo, kad išsprendus techninius ir praktinius dalykus, pvz., darbo jėgos klausimą, netrukus – jei ne šiais, tai kitų metų pradžioje, „Draugo“ šimtmečiui – visas popieriuje pasirodantis „Draugas“ bus prieinamas ir internete.

Vyr. „Draugo“ redaktorė **dr. Dalia Cidzikaitė** supažindino susirinkusius su pokyčiais redakcijoje (nuo š. m. sausio mėnesio pradėjo dirbti nauja redaktorė, kuri pakeitė Valdą Krivicką, redagavusį pirmąjį puslapį bei Lietuvos ir pasaulio žinias), laikraščio turinio naujienomis ir pokyčiais (padaugėjo bendradarbių, sustiprėjo ryšys su atskirais lietuviškais telkiniais JAV, įsitvirtino pastovesnės rubrikos, skaitytojams pasiūlyta ne viena naujiena). Per pusantros savo darbo dienraštyje metų vyr. redaktorė keliavo į keletą lietuviškų telkinių, susitiko su keliomis lietuviškomis organizacijomis. Ji atkreipė dėmesį į būtinybę kuo greičiau išspręsti vis žadamo viso „Draugo“ perkėlimą į internetą; apie lankstesnės reklamos poreikį; ilgalaikės strategijos sukūrimą, ieškant naujų skaitytojų, dienraščių platinant tiek Čikagoje, tiek kituose Amerikos lietuvių telkiniuose.

Dabartinė DF tarybos pirmininkė **Marija Remienė** pasidžiaugė, kad šiais metais „Draugas“ iš DF prašė kur kas mažiau pinigų – tik 30,000 dol., palyginti su 105,000 dol. praėjusiais metais. „Tad dienraštis, – sakė ji, – išsilaiko iš prenumeratų ir aukų.“ Tačiau padidėjo honorarams išmokama suma, kadangi atsirado daugiau bendradarbių, kurie tikisi užmokescio už parašytą straipsnį. DF pirmininkė, priminusi, jog Fondas laikosi ant savanorių pečių, atskirai padėkojo Fondo išdininkui Leopoldui von Braun, Jonui Kupriui, Viktorijai ir Antanui Valavičiams ir kitiems.

Išdininko **Leopoldo von Braun** Fondo nariams ir visuomenei pateiktoje šių metų DF finansinėje ataskaitoje atsispindėjo šiemet visas biržas ištikusi krizė. Neaplenkė ji ir DF: jo kapitalas sumažėjo maždaug nuo

Iš kairės: Mandatų komisijos pirm. Vaclovas Momkus, suvažiavimo sekretorė Nijolė Nausėdienė, DF pirm. Marija Remienė, „Draugo“ vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė, DF tarybos nariai dr. Augustinas Idzelsis ir dr. Algis Norvilas.

800,000 iki 600,000 dol. (š. m. spalio 1 d. duomenys). Praeitą mėnesį jis sumažėjo dar apie 200,000 dol. „Tai nėra geros naujienos, – sakė Fondo išdininkas, – bet tikimės, kad finansinė padėtis JAV ir visame pasaulyje atsigaus, kad ji pagerės ir mums.“ Jis, kaip ir DF pirmininkė, pasidžiaugė sumažėjusiomis išlaidomis (šįmet „Draugo“ išlaidoms skirta tik apie 53,000 dol. (kasdienėms išlaidoms 30,000 dol., 23,000 dol. honorarams), o paties Fondo išlaidos siekė apie 700 dol., kurių didžioji dalis buvo pašto išlaidos, suvažiavimo salės nuoma ir vaisės.

Gytis Kavaliauskas, investicinės kompanijos „Smith Barney“ atstovas, trumpai papasakojo, kur DF yra dabar, ko tikėtis ateityje ir ko reikės, norint išsikrapštyti iš susidariusios finansinės padėties. Jo teigimu, šiais metais nesvarbu, kur, kurioje pasaulio dalyje investavai, visur praradai pinigus. Vieninteliai patikimiausi šaltiniai, kur žmonės ir kompanijos neprarado pinigų, tai grynieji pinigai, terminuoti indėliai ir vyriausybės obligacijos. Nors JAV šiais metais indeksas yra nukritęs 37 proc., tai vienas geriausių rodiklių pasaulyje. Europa, Azija nukritusi daugiau, naujos ekonomikos – dar daugiau. „Tad Amerika vis dar yra geriausia vieta investuoti“, – įsitikinęs „Smith Barney“ atstovas.

Pasak Kavaliausko, nors daug kas susidariusią padėtį lygina su 1930-ųjų metų didžiąja depresija, jo nuomone, daug statistinių duomenų rodo, kad šiuo metu padėtis yra bloga, bet tai tikrai ne 1930-ųjų krizė, bent jau kol kas. Jo prognozės atei-

čiai nebuvo labai linksmos. Anot jo, bet kokią finansinę krizę lydi daugiau nei viena bloga žinia. Jis patarė nedaryti drastiškų sprendimų, nes tokiais atvejais emocijos tikrai nepadeda. „Reikia turėti kantrybės ir istorija išgelbės“, – teigė Kavaliauskas.

Pasiūlyta kreiptis į nepriklausomą finansų specialistą

Fondo Revizijos komisijos narių (Antano Paužuolio – pirmininko, Vidos Sakevičiūtės ir Danguolės Kviklytės) nuomonė dėl Fondo išdininko vedamų buhalterinių knygų nuo 2008 sausio 1 d. iki 2008 m. rugsėjo 30 d. šįkart išsiskyrė. Paužuolis ir Sakevičiūtė pranešė, jog Fondo pajamų ir išlaidų knygos vedamos tvarkingai, jos lengvai patikrinamos, knygose surašytos sumos turi palydinius dokumentus. Dviejų narių nuomone, knygos išsamiai rodo, kur investuoti Fondo pinigai. Kviklytė turėjo kiek kitokią nuomonę apie išdininko vedamas knygas. Pasibaigus vidiniam auditui, jos rekomendacijos skyrėsi nuo likusių Komisijos narių surašyto akto. Kviklytė pažymėjo, jog ji neturi pakankamos finansinės patirties pasirašyti po teiginiu, kad knygose pateiktas balansas „yra tikslus“, kaip parašyta Komisijos akto 5-ame straipsnyje. Savo pranešime DF suvažiavimui ji pasiūlė, kad ateinančiais metais Fondo buhalterines knygas patikrintų nepriklausomas finansų specialistas (independent certified public accountant), nes, Kviklytės žiniomis, Fondo finansai jau seniai buvo patikrinti oficialiai ir teisiškai, o

juk Fondo pinigų suma yra nemaža. Kviklytė taip pat patarė į Revizijos komisijos sudėtį pasikviesti bent vieną narį, kuris turėtų patirties su JAV ir Illinois pelno nesiekiančių organizacijų ar fondų ataskaitų reikalavimais, kuris galėtų ateityje padėti sudaryti išsamesnį finansų patikrinimo planą.

Po kiek užtrukusių diskusijų buvo nuspręsta Revizijos komisijos pranešimą, perskaitytą Komisijos pirmininko Paužuolio, priimti. Nors balsuojant buvo atmetas Kviklytės pasiūlymas kitais metais pasikviesti nepriklausomą finansų specialistą, DF taryba sutiko tokią galimybę apsvarstyti ir suradus tinkamą žmogų už tinkamą atlyginimą jį pasamdyti peržiūrėti Fondo finansines knygas.

Išrinkta ir patvirtinta nauja DF taryba ir Revizijos komisija

Suvažiavimo gale įvyko rinkimai į DF tarybą, kuri yra atsakinga už Fondo administravimą, lėšas ir investicijas. Šiais metais dvejų metų kadenciją baigė dr. Ona Daugirdienė, Rūta Jautokienė ir dr. Algis Norvilas buvo perrinkti, o vietoj kadenciją pabaigusio Vytenio Lietuvninko buvo išrinktas naujas DF tarybos narys Vacys Šaulys, kuris šiame Fondo suvažiavime negalėjo dalyvauti.

Renkant Revizijos komisiją, Paužuolis ir Sakevičiūtė, sutikę ir toliau būti minėtos Komisijos nariais, buvo vėl išrinkti į Komisiją. Kviklytei atsiskaičius toliau būti Revizijos komisijoje, ją pakeitė naujai išrinkta Sigutė Užupienė.

„Draugo“ informacija

Draugo fondo suvažiavimo dalyviai atidžiai klausėsi pranešimų.

Jono Kuprio nuotr.

Lenkija uždaro 16 diplomatinį atstovybių

Vilnius, lapkričio 12 d. (BNS) – Lenkijos užsienio reikalų ministerija nusprendė taupymo sumetimais uždaryti 16 savo diplomatinį atstovybių tose šalyse, kuriose Lenkija neturi jokių politinių ar ekonominių interesų.

Tuo pat metu bus sustiprintos ambasados ir konsulatų tose šalyse, kurios vaidina svarbų vaidmenį Lenkijos užsienio politikoje, ypač – Rytuose, rašo dienraštis „Polska”.

Yra dar ir kita priežastis: 2011 m. Lenkija pirmininkaus Europos Sąjungai, todėl ambasados turės daug daugiau darbo.

Dėl visų šių priežasčių, kaip rašo dienraštis, nuo Naujųjų metų Lenkijos užsienio reikalų ministerija uždaro 11 ambasadų, 4 generalinius

konsulatų ir Lenkų institutą Leipcige.

Kaip sakė ministerijos atstovas Piotr Paszkowski, ambasadų išlaikymas, ypač – egzotiškose šalyse, yra labai brangus ir neatitinka tose šalyse gaunamų politinių rezultatų. Iš tų ambasadų, kurios išliks, Lenkija nori sukurti regioninius centrus, kuriuose dirbs ambasadoriai, akredituoti keliose šalyse.

Kaip rašo „Polska”, planuojama panaikinti ambasadas Jemene, Kambodžoje, Kongo Demokratinėje Respublikoje, Kosta Rikoje, Laose, Mongolijoje, Panamoje, Senegale, Tanzanijoje, Urugvajuje ir Zimbabvėje, generalinius konsulatų Karačyje, Leipcige, Strasbūre ir Rio de Ženeire, Lenkų institutą Leipcige.

Trakų gamta apsaugota nuo savivalės

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA) – Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas panaikino 160 Trakų rajono savivaldybės sprendimų dėl detaliųjų planų rengimo. Įgyvendinus šiuos detaliuosius planus, rajono teritorijoje, turinčioje istorinę, kultūrinę ir visuomeninę vertę, būtų prasidėjusios statybos 450 ha plote.

Teismas nusprendė, kad nesant patvirtintų bendrųjų ar specialiųjų teritorijos planavimo dokumentų, negalėjo būti rengiami detalieji planai, keičiantys žemės paskirtį, išskaidantys žemės plotus į mažus, statyboms pritaikytus, sklypus. Dėl to savivaldybės sprendimai turėjo būti naikinti kaip prieštaraujantys Teritorijų planavimo įstatymo nuostatomis.

„Tokiais nusižengimais siekiama prie ežerų, kitose gražiose vietose įteisinti gyvenamųjų namų statybas,

statyti juose gyvenamųjų namų grupes, kvartalus, – sakė aplinkos ministras Artūras Paulauskas. – Būtų pažeidžiama ne tik gamta, bet ir gyvenamųjų teritorijų, urbanistinė ar infrastruktūros plėtra. Kartu su gyvenamųjų namų statybomis turi būti planuojami ir vaikų darželiai, mokyklos, sveikatos priežiūros įstaigos, kelių tiesimas ir kiti gyvybiškai svarbūs statiniai.”

Trakų rajono savivaldybė kai kuriuos savininkus buvo įpareigojusi parengti infrastruktūros plėtros specialiuosius planus, įrengti ir naudoti infrastruktūros objektus, tačiau teismas padarė išvadą, kad šis savivaldybės įpareigojimas yra neteisėtas. Teritorijų planavimą reglamentuojantys įstatymai savivaldybės tarybai nesuteikia teisės nustatyti tokio pobūdžio įpareigojimų.

Sprendimas atnaujinti derybas nėra Lietuvos pralaimėjimas

Atkelta iš 1 psl.
„Nepaisant panaudotos karinės jėgos prieš Gruziją ir Rusijos teisinių išpareigojimų nesilaikymo, mes pasiruošę sudaryti partnerystės sutartį su Rusija. Ar tai nėra ‘įprastinė’ politika?” – klausama straipsnyje.

Dienraštis taip pat cituoja leidinyje „European Voice” išspausdintą prezidento Valdo Adamkaus straipsnį, kuriame Lietuvos vadovas sakė, jog jį stebina tai, kad nereikalaujama laikytis išpareigojimų.

„Nesugebėjimas to padaryti yra aiškus ženklas Kremliui, kad su jų pasipūtėliškumu bus taikstomasi ir kad Europa neprieštaras Kremliaus nusižengimams”, – straipsnyje per-teikiama šie V. Adamkaus žodžiai.

Prezidentas Valdas Adamkus teigia, kad sprendimą atnaujinti ES derybas su Rusija dėl naujos strateginės partnerystės sutarties paskatino pragmatiniai interesai ir priešingą nuostatą aktyviai gynusios Lietuvos nelaiko pralaimėjusia.

Anot L. Bjurwald, po įvykių Gruzijoje Europa atsidūrė kryžkelėje.

„Europos pasirinktas silpnas politinis ‘tonas’ su Rusija ir išreikštas noras bendradarbiauti yra žingsnis, žengtas rizikingu keliu”, – rašo di-

džiausias Švedijos dienraštis. Straipsnio autorės nuomone, ES protingas sprendimas būtų buvęs: „jokių derybų, kol Gruzijos nepaliks paskutiniai Rusijos kariai”.

Griežta Lietuvos nuostata ES šalims tariantis dėl derybų su Rusija atnaujinimo užsienyje įvertinta prieštarai. Vokietijos centro kairės laikraštis „Suddeutsche Zeitung” rašė, kad Lietuvos ir Lenkijos laikyseną lemia istorinė patirtis.

„Lenkija galiausiai pakeitė savo požiūrį, nes ji nenori stoti skersai kelio bendram Europos požiūriui, be to, ji nori su Rusija spręsti ginčus dėl maisto tiekimo. Vilnius atsisako bendradarbiauti, nes bijo, kad bus nepaisoma jo reikalavimų, tokių kaip Rusijos energijos žaliavų tiekimas naftos perdirbimo gamyklai Mažeikiuose. Vis dėlto galiausiai visi pajus partnerystės pakto naudą. Žinoma, pajus ir Rusija”, – teigė laikraštis.

Tuo tarpu Lietuvos diplomatai pabrėžia, kad nusprendusi atnaujinti derybas ES atsisakė savo reikalavimų, kurie buvo išdėstyti neeilinėje Europos Vadovų Taryboje rugsėjo 1 d. Tada išvadose buvo numatyta, kad derybininkų susitikimai nevyks tol, kol Rusija neatitrauks savo karių ten, kur jie buvo prieš prasidedant karui

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA) – Išrinkti Seimo kanceliarijos paskelbto mokinių piešinių konkurso „Piešiu Tautišką giesmę” laureatai. Konkurso metu iš įvairių Lietuvos ir užsienyje veikiančių lietuvių mokyklų gauta daugiau kaip 600 piešinių. Vertinimo komisija atrinko 12 konkurso laureatų darbų, kuriais bus iliustruotas Seimo kalendorius.

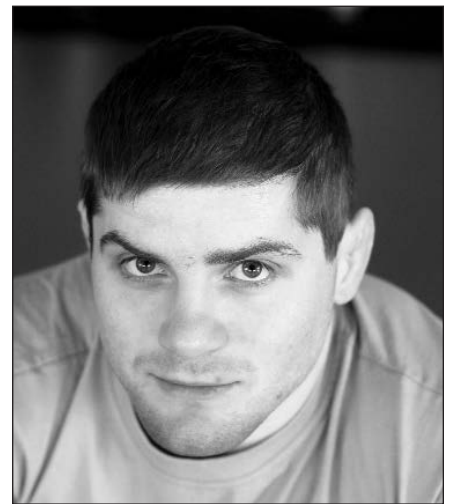
SPORTAS

Helsinkis, lapkričio 12 d. (ELTA) – Suomijoje vykusiame XVI-ame tarptautiniame Arv Haavist vardo graikų-romėnų imtynių turnyre Lietuvos komanda iškovojo 3 medalius: 2 aukso ir 1 bronzos.

Svorio kategorijoje iki 74 kg nugalimas buvo Valdemaras Venckaitis. Pasaulio ir Europos čempionatų prizinininkas įveikė 3 Suomijos ir 1 Rusijos imtynininką bei pasipuošė aukso medaliu. Lietuviai atiteko ir geriausio varžybų imtynininko prizas.

Svorio kategorijoje iki 60 kg pirmąją vietą užėmė Svajūnas Adomaitis, o svorio kategorijoje iki 55 kg bronzos apdovanojimą pelnė Antonas Audickas. Andrius Putna (74 kg) ir po ilgos pertraukos ant imtynių kilimo sugrįžęs Valdas Šidlauskas (96 kg) užėmė penktąsias vietas.

Turnyre dalyvavo 66 imtynininkai iš Estijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos ir Lietuvos.

Imtynininkas Valdemaras Venckaitis.
ELTOS nuotr.

V. Garasto pareiškimų prokurorai nebetirs

Vilnius, lapkričio 12 d. (ELTA) – Generalinė prokuratūra nutraukė ikiteisminį tyrimą, kuris buvo pradėtas dėl galimai rasistinių Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) prezidento Vlado Garasto pareiškimų apie Kauno „Žalgirį” žaidžiančius juodaodžius krepšininkus.

Ikiteisminio tyrimo metu buvo nustatyta, kad ilgamečio LKF vadovo žurnalistui telefonu išsakytoje nuomonėje buvo panaudota menkinamosios reikšmės leksika, kas leidžia teigti, jog diskusijoje pareikšta nuomonė nebuvo etiška.

Tačiau priimdamas sprendimą prokuroras taip pat įvertino aplinkybę, jog žurnalistas nors ir prisistatė, bet neįspėjo pašnekovo, kad jų pokalbis įrašinėjamas ir ketinamas skelbti viešai. Tai leido V. Garastui susidaryti klaidingą įspūdį, jog žurnalistas domisi jo asmenine nuomone apie jaunų

žaidėjų ugdymą, todėl neapgalvojęs jis parodė savo nepasitenkinimą kai kurių sportininkų žaidimu, teigiama Generalinės prokuratūros pranešime.

Ikiteisminio tyrimo metu taip pat nustatyta, kad nepagarbi nuomonė pareikšta ne prieš juodaodžių žmonių grupę, bet vertinant dviejų konkrečių „Žalgirio” krepšininkų žaidimą. Dėl šių priežasčių V. Garasto pasisakymas nelaikytas sąmoningai nukreiptu pareiškimu viešai pažeminti, paniekinti, tyčiotis ir kurstyti neapykantą prieš juodaodžius vien dėl to, kad jie priklauso šiai rasei, teigia prokuratūros atstovai.

Prokuroro nutarime pažymima, kad V. Garastas viešai atsiprašė krepšininkų. Be to, prokuratūroje buvo gautas Kauno „Žalgirio” klubo rėmėjo pareiškimas, jog klubas ir jo legionieriai priekaištų LKF vadovui neturi.

Tik mažuma estų bendrauja su rusais

Talinas, lapkričio 12 d. (BNS) – Tik trečdalis estų bendrauja su gyvenančiais Estijoje rusais, rodo Tartu ir Talino universitetų sociologų surengtas tyrimas. Gyvenantys Estijoje rusai su estais bendrauja dažniau – tyrimas parodė, kad pusė Estijoje gyvenančių rusų bendrauja su estais kasdien. Dažniausiai estai ir rusai bendrauja tarpusavyje darbe. Po darbo ir

estai, ir rusai daugiausia bendrauja su savo tautos atstovais.

Estai ir kitataučiai taip pat skirtingai vertina rusų lojalumą Estijos valstybei. Tik trečdalis estų mano, kad Estijoje gyvenantys rusai pasitiki Estijos valstybe ir remia Estijos raidą. Tuo tarpu 80 proc. rusų mano, kad jie pasitiki Estijos valstybe.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Taškentas stabdo narystę ekonominėje sandraugoje

Vilnius, lapkričio 12 d. (BNS) – Rusijos užsienio reikalų ministerija patvirtino, kad Uzbekistanas ketina sustabdyti narystę prorusiškoje Eurazijos ekonominėje sandraugoje (EurAzES). Pasak britų visuomeninio transliuotojo BBC, Rusijos diplomatai pavadino šį žingsnį Taškento „suverenija teise“.

„Turimas omenyje ne Uzbekistano pasitraukimas iš EurAzES, o narystės sustabdymas“, – pabrėžė Rusijos Užsienio reikalų ministerijos (URM) atstovas. Jis pareiškė, kad Uzbekijos vadovybės sprendimas neturės įtakos dvišalio bendradarbiavimo plėtojimui.

Kaip praneša „Interfax“, remdamasis diplomatinio šaltiniu Maskvoje, „Taškentas seniai teigė, kad ši organizacija nelabai veiksminga“. Diplomatas pranešė, kad anksčiau Uzbekistanas siūlė suvienyti EurAzES ir Kolektyvinio saugumo sutarties organizaciją.

Iš karto kelios žiniasklaidos priemonės, remdamosi savo šaltiniais Rusijos URM ir vienos Centrinės Azijos respublikų vadovybėje, pranešė, kad Uzbekistanas padavė oficialią notą

dėl pasitraukimo iš EurAzES.

Kaip rašo „Kazachstan Segodnja“, „Maskva į Taškento žingsnį reagavo ramiai, nes kol kas kalbama apie veiklos sustabdymą, o ne apie visišką pasitraukimą, juo labiau, kad Uzbekistanas iki šiol nepasirašė visų susitarimų“.

„Kommersant“ žiniomis, Taškentas pradėjo rengtis pasitraukti iš organizacijos praėjus vos 3 dienoms po to, kai spalio 13 d. Europos Sąjunga (ES) atšaukė 2005 m. įvestus apribojimus Uzbekistanui dėl kruvinio sukilimo nuslopavimo Andižane. Oficialiais duomenimis, tada žuvusiųjų buvo mažiau nei 200, o teisių gynėjų skaičiais – maždaug 2 tūkst.

Sutartį įsteigti ErAzES pasirašė Rusijos, Baltarusijos, Kazachstano, Kirgizijos ir Tadžikijos vadovai 2000 m. Uzbekistanas priklauso organizacijai nuo 2006 m, jis nebuvo tarp EurAzES steigėjų.

Priešingai – tuo laikotarpiu Uzbekistanas drauge su Gruzija, Ukraina, Azerbaidžanu ir Moldova priklausė neformaliai ekonominiam susivienijimui GUUAM – organizacijai, kurią Rusija laikė nedraugiška.

Rusija vėl gąsdina branduoliniu ginklu

Rusija vėl prakalbo apie galimybę Baltarusijoje išdėstyti raketų sistemas „Iskander“.

SCANPIX nuotr.

Vilnius, lapkričio 12 d. (Alfa.lt) – Anksčiau nuskambėjęs Rusijos grąsinimas priešraketinę ginkluotę išdėstyti Baltarusijoje jau įgauna pagreitį. „Kuriant bendrą su Baltarusija priešraketinę gynybos sistemą, respublikoje gali būti įkurdinta Rusijos brigada“, – spaudos konferencijoje paskelbė „Rosoboroneksport“ direktorius ypatingiems pavedimams Nikolaj Dimidiuk.

Atsakydamas į klausimą apie galimybę Baltarusijoje išdėstyti raketines sistemas „Iskander“, kurias Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev kaip atsaką į JAV priešraketinio skydo sukūrimą Europoje jau pagrasino patalpinti Rusijos federacijos Kaliningrado srityje, N. Dimidiuk sakė, kad pirmiausia sistemos turi būti pastatytos Rusijos federacijoje esančios armijos teritorijoje. Tada jų eksportui į užsienį „bus skelbiama tam tikra pauzė“. Tačiau jis pažymėjo, kad „nebus trukdoma tiekti Rusijos ginkluotę į Baltarusiją“, – praneša „Interfaks“.

Seimo Nacionalinio saugumo ir

gynybos komiteto vadovas Arvydas Sadeckas tikino, kad apie raketinių sistemų „Iskander“ išdėstymą Lietuvos politikai nemažai kalbėjo. „Išsakėm nuostatą, žinoma, mūsų nuomonė neigiama, bet nelabai ką galime padaryti“, – sakė A. Sadeckas.

Politikas patikino, kad toks Rusijos elgesys dirbtinai kelia nerimą ir nepasitikėjimą. „Tai bereikalingas ir nemotyvuotas ginklavinimas. Tokie dalykai neskatina tarpusavio santykių šiltėjimo“, – svarstė Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovas.

Primename, kad Rusija jau prieš metus paskelbė apie galimybę raketų sistemas „Iskander“ išdėstyti Baltarusijoje. Tuomet prezidentas Vladimir Putin pagrasino, kad Rusijos raketos gali būti nukreiptos į Amerikos priešraketinės gynybos objektus.

Užsienio spauda tada rašė, kad Rusijos raketos, kurios bus išdėstomos Baltarusijoje, galės pasiekti priešraketinę bazę Lenkijoje, tačiau į jų zoną nepakliūs Čekijoje statoma radiolokatorių stotis.

Kai kurie kariniai specialistai anksčiau pareiškė, kad „Iskander“ techniniu požiūriu galėtų pasirodyti Rusijos vakaruose ne anksčiau kaip 2015 m. JAV savo planams įgyvendinti taip pat reikės nemažai laiko.

Washington planuoja 2011–2013 m. Lenkijoje išdėstyti 10 raketų gaudytuvų, o kaimyninėje Čekijoje pastatyti radiolokatorių stotį. Šie objektai papildys jau veikiančią Priešraketinio gynybos (PRG) skydo sistemą, kurios elementai įrengti JAV, Grenlandijoje ir Didžiojoje Britanijoje. Pasak Washington, PRG skydas, kurio sukūrimui šiemet pritarė visos 26 NATO šalys, yra skirtas apsaugoti nuo „piktadarių valstybių“, ypač Irano, galimų raketų puolimų.

EUROPA

BRIUSELIS

11 Europos parlamento narių iš Didžiosios Britanijos, Airijos, Šveicarijos ir Italijos ragina Europos Sąjungą sustabdyti prekybos lengvatas, taikomas Izraeliui. Tokių priemonių esą turi būti griebiamasi dėl Izraelio vykdomos Gazos ruožo blokados. Šie Europos parlamento nariai amerikiečių jachta iš Kipro salos nuplaukė į Gazą, kad perduotų vietiniams gyventojams toną medicininių reikmenų, kurių ten itin trūksta.

KIJEVAS

Ukrainos Aukščiausioji Rada atšaukė parlamento pirmininką Arsenij Jaceniuk iš užimamų pareigų, remdamasi jo paduotu prašymu. Jokiai partijai nepriklausantis A. Jaceniuk buvo išrinktas parlamento pirmininku pagal susivienijimo „Mūsų Ukraina-Liaudies savignyva“ (MU-LS) sąrašą. Jis parašė atsistatydinimo prašymą, kai MU-LS pareiškė, kad pasitraukia iš sąjungos su Julijos Tymošenko bloku.

RUSIJA

MASKVA

Chabarovsk krašto Komsomlsko prie Amūro mieste atsisveikinta su žuvusiais per nelaimę atominiam povandeniniame laive „Nerpa“, kai buvo atliekami jo plaukimo bandymai Japonijos jūroje. Suveikus automatinei gaisrų gesinimo freono dujomis sistemai, užduso 20 žmonių, kurių dauguma buvo civiliniai specialistai, dalyvavę povandeninio laivo bandyme.

AZIJA

SEULAS

Šiaurės Korėja paskelbė nuo kito mėnesio visiškai uždarysianti sieną

su Pietų Korėja, kaltindama Seulą tuo, kad jo politika „peržengė pavojingą lygį“. Save atskyrusi komunistinė šalis pranešė, kad sprendimas „griežtai suvaržyti ir uždrausti bet kokius sausumos sienos perėjimus“ įsigalios nuo gruodžio 1 d.

TAIBĖJUS

Taivano teismas skyrė formalų sulaikymą buvusiam šalies prezidentui Chen Shui-bian jį sulaikiusių prokurorų prašymu, pranešė pareigūnai. Chen Shui-bian tapo pirmuoju oficialiai suimtu buvusiu Taivano prezidentu. Ši kardomoji priemonė jam skirta tiriant kyšininkavimo skandalą, kuris salą krečia jau kelis mėnesius. Politikas sulaikytas įtariant jį pinigų plovimu, vyriausybės lėšų pasisavinimu, kyšininkavimu ir dokumentų klastojimu, sakė tyrėjų atstovas.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Iranas išbandė naujos kartos žemė-žemė raketą, pranešė šalies žiniasklaida. Prezidentas Mahmoud Ahmadinejad dar kartą pakartojo, jog valstybė sunaikins bet kokią agresorių, pasikėsinsiantį į Iraną. Irano raketos bandymas buvo įvykdytas tuo metu, kai pasklido gandai, jog JAV bei Izraelis gal rengti išpuolius prieš šalies branduolinius įrenginius. Vakarų įsitikimu, Iranas slapta gaminasi branduolinį ginklą. Tokius kaltinimus Teheranas neigia, tvirtindamas, jog branduolinė programa yra skirta elektros gamybai.

MOSULAS

Ginkluoti asmenys nužudė 2 seris krikščiones jų namuose neramiame Irako šiauriniame Mosulo mieste, o nuo jų paliktos bombos nukentėjo vėliau atvykę saugumo pareigūnai, pranešė policija. Kilus nužudymų bangai, spalį iš Mosulo pasitraukė daugiau nei 2,000 krikščionių šeimų. JAV kariškiai šį miestą laiko vienu iš paskutiniųjų „al-Qaeda“ įtvirtinimų Irake.

Atlantic Express

Sveikina visus su artėjančiomis Šv. Kalėdomis

ir primena visiems, norintiems laiku suspėti savo artimuosius ir draugus Lietuvoje pasveikinti su Šv. Kalėdomis, jog siuntinius siunčiamus oro paštu būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki

LAPKR.

25

708-599-9680 www.atlanticexpresscorp.com

Mūsų stalui

Paruošė Nijolė Nausėdienė

El.paštas: nausediene@aol.com

SAUGOKIME ARBA „BUDAVOKIME” SAVE

Šiandien esame tarsi pasimetę gyvenimo realybėje, kuri labai daug naujų palengvinimų įnešė į mūsų kasdieninį gyvenimą, tačiau iš kitos pusės, girdime apie visų šių naujų priemonių daromą žalą mūsų organizmui. Neįmanoma būtų išvardyti visų tų priemonių, kuriomis mes kas dieną naudojames, nes technikos amžius mus pastatė ant tokios aukštos pakopos, kad mes su džiaugsmu, net nesusimąstydami, viską ėmėme kaip didžiausią dovaną. O ir pačioje to naujo technikos amžiaus pradžioje nebuvo jokių abejonių dėl sveikatos žalos, vien tik vieno ar kito produkto garsinimas ir gyrimas. Dabar, užkopę į viršūnes, staiga pajutome, jog imame ristis žemyn, pradėdame girdėti apie kiekvienos mūsų naudojamos priemonės žalą. Tai verčia pagalvoti ir susimąstyti, į kokius laikus mums būtų sveikiau sugrįžti?

Greičiausiai turėtume atsakyti visų modernių virtuvės įrengimų, kepimo ir virimo puodų, tualetinių, valymo, higienos priemonių ir kt. Skaičiau knygą, parašytą teisėjo James Coughley, apie garsų advokatą, kuris kiekvieną kartą išsiskirdamas vis su nauja žmona (o skyrėsi 3 kartus), po kiekvienų skyrybų apleisdavo namus, išsinešdamas su savimi tik sunkią senovinę geležinę keptuvę, kurią buvo paveldėjęs iš savo močiutės. Gaila, kad mums močiutės tokių nepaliko, o jei ir būtų palikusios, kažin ar mes tai įvertintume?

Tas pats ir su maistu – jau net nežinome, ką valgyti, kas sveika, o kas ne. O dar daugiau šiais laikais iškilusi vaistų pramonė per daktarus pradėjo mus nuodyti visokiais vaistais, papildais. Iš per didelio pasitikėjimo daktarais, o dar daugiau – dėl savo naivumo ir nežinojimo, pradėjome juos net saujomis ryti. Gerai, jei žmogus pasitiki savimi, yra įsitikinęs, kad sveikai gyvena, toks atspirs daktarams ir atsisakys imti visus tuos cheminius papildus. Kiekvieno vitamino perviršis mūsų organizme virsta nuodu. Daug žmonių išsigandę nutarė pasidaryti vegetarais. Tačiau jei tai yra gera išėitis ir toks gyvenimo būdas yra sveikesnis, kodėl vegetarai taip pat vartoja vaistus dėl cholesterolio, kraujo spaudimo, kalcio tabletes ir visokius vitaminus?

Jau pats Dievas taip sutvarkė gamtą, kad vienus padarė žolėdžiais, o kitus – mėšėdžiais. Taip ir žmogus nuo seno mito mėsa – vilko nepadarysime vegetaru. Aš pati savo kailiu tai išbandžiau, nes iš žmonių vis girdėdavau, kad viską galiu valgyti, nes visa tai sudeginu sportuodama. Nutariau pasižiūrėti, ar tikrai sportas

viską taip ir sudegina? Kokius porą mėnesių nekeičiau savo dienos ritmo, t. y. sportavau kiekvieną rytą, bet pradėjau valgyti taip, kaip dauguma mūsų valgo. Valgiau tai, ko aš niekad nevalgau: makaronus, lazaniją, pyragus, ledus, pirkau visokią dirbtinį maistą, viską kimšau be tvarkos. Nuėjau pas daktarą išsitiirti: užaugo svoris, kraujo spaudimas pakilęs ir, žinoma, cholesterolio lygis buvo net 265. Daktaras apsidžiaugė, kad mane pasigavo ir tuoj pat ėmė rašyti receptą. Aš pasakiau, kad nepergyventų – pati svorio priaugau, pati ir numesiu. Labai nenorom mane prigąsdinęs išleido ir liepė po trijų mėnesių sugrįžti.

Buvau patenkinta, kad su šia pamaoka pamačiau, kad ne vien sportas gerina mūsų sveikatą, bet kad lygiai taip pat reikia kreipti dėmesį į tai, ką deda į burną. Vėl sugrįžau į savo normalų gyvenimo ritmą – nevalgau jokių saldumynų, tiesiog perkalbu save: na ir kas, kad jie skanūs, bet kokiam man iš jų nauda, geriau jau obuolį sugraūšiu.

Aš vieną kartą per dieną pavalgau normalius pietus, ar tai būtų mėsa, ar žuvis, nebijau į patiekalus dėti grietinės, grietinėles, nebijau normalių riebalų, nebijau lašinių, bet nuo to aš greičiau sotesnė būnu ir mažiau norisi valgyti. Tai nereiškia, kad badauju, juk jei po pietų išgeriu pusę litro savo pačios išspausių vaisių ir daržovių sulčių, ar tai ne maistas? Jų dėka papildau save normaliais vitaminais. Tai mane pasotina ir net nesinori pagalvoti apie valgymą. Dar suvalgau bent tris obuolius ar kitokių sezoninių vaisių. Taip man nereiškia vakarienės ar kokių sumuštinų.

Nuėjus kitą kartą išsitiirti kraują, daktaras kraipė galvą ir sakė, kad nežino, kaip aš tai padariau. Vėl mano visi tyrimų rezultatai buvo normalūs. Tad mūsų visų sveikata visų pirma yra tik mūsų pačių rankose.

O dabar grįžtant prie savęs „budavojimo”. Apie tai įdomiai rašo „Amerikos lietuvaite” jos „sutaisytoje” knygelėje „Valgių gaminimas ir namų priežiūra”, kurią 1932 metais išleido tuometinis savaitinis laikraštis „Amerikos lietuvis”, leistas Worcester, MA. Šioje knygelėje sudėta įvairių valgių gaminimo receptų: senoviškų lietuviškų, tų laikų amerikietiškių, škotiškių, vokiškų ir kt. Joje duodami patarimai, kaip konservuoti, labai plačiai paaiškinama, kaip pasigaminti įvairių uogų vyną, midų, alų, yra ir kitų įvairių patarimų šeiminkėms. Visi šioje knygoje pateikt-

ti receptai, patarimai parašyti tokia kalba, kokia kalbėjo tuometiniai lietuviai. Tad ir aš nekeičiau tos kalbos, skaitant tuos senovinius žodžius imi dar labiau vertinti žmones, atlaikiusius caro laikus, lenkų okupacijas, nepasidavusius ir kalbėjusius „lietuviškai”, nors ir su didelėmis lenkų, rusų kalbų priemaišomis.

SUTUKUSIEMS

Gydymas žalia sunka yra stebuklinga pagelba tiems, kurie nori suleisti. Ne tik dėlto, kad tas sumažina maisto įimtę, o todėl, kad jie pergalį pasislėpusį alkį. Yra patirta, kad vienvalinis maisto norėjimas, kurį kai kurie žmonės turi, yra nepatenkintas mineralų ir vitaminų išalkis. Daugelis koncentruotų maistų procesavime ir grynijime palieka be jų esminių pradmenų. Kuomet žmonės valgo daugiausia šituos koncentruotus maistus ir nudeda niekais natūralius maistus, mineralinius maistus, tai jie badauja, nors jie ir būtų per didelio svorio. Kūno ląstelės reikalauja kalio, geležies ar vitamino C. Jų įsakas skrandžiui, smegenims ir viduriams yra: maisto, maisto, maisto. Todėl nelaimingas valgo ir valgo, bet niekuomet nepatenkina savo alkio, kuris jį šaukia. Jis yra išbadėjęs mineralų. Šitas badavimas yra vadinamas paslėptuoju alkiumi. Kadangi mes nežinome tikrai, kokio mineralo ar vitamino mums trūksta, tai čia paduodama paslėpto alkio gėrimas. Viena balta daržovė, tokia kaip pasternokas (*leek*), viena morka, viena citrina, viena žalia rakinutė (gal salieras? – N. N.) ir vienas raudonas batvinis (burokas). Šitų 5 daržovių sunka turinti visus kūnui reikalingus pradmenis ir mes galime patenkinti nerepą – paslėptąjį alkį.

GĖRIMAS NUO ŠALČIO

Numazgok skystimą citrą ir supjaustyk į griežinius. Pervaryk per maltuvą viską žieves ir sėklas. Tai bus stipri, apykartė sunka, turinti savybes šaltį pergalėti. Dėl skonio pridėk medaus. Gerk po stiklą šitos sunkos mažiausia tris kartus per dieną.

Supjaustyk du sultingus apelsinus su žievėmis ir sėklomis ir perleisk per maltuvą. Šita apelsino sunka yra gausi vitaminų C, o žievė yra prisigėrusi saulės šviesos vitamino D, kuris stipriai veikia šaltį. Geriant šitą gėrimą kas dvi valandos būva geriausios pasėkos.

VITAMINAI

Kur yra angliavandžiai ir ką jie mums duoda? Angliavandžių yra: šviežiose daržovėse, kalafiore, oisteriuose, šabalbonuose, seleruose, šviežiose vaisiuose, riešutuose, varškėje, kiaušiniuose, džiovintuose vaisiuose, molasoje, žuvyje, duonoje, mėsoje, avių kruopose. Angliavandžiai reikalingi budavojimui kaulų ir tvirtų dantų palaikymui: reguliuoja tam tikrą kūno veikimą ir širdies plakimą.

Fosforai. Jie randasi kepenose, liesoj mėsoje, veršienoje, vištienoje, žuvyje, avienoje, kiaušiniuose, jautienoje, janknose, oisteriuose, sūryje, žirniuose, kiaušiniuose, avių kruopose, šviežiose daržovėse, riešutuose ir šviežiose vaisiuose. Fosforas kaip ir angliavandžiai reikalingi kūno stiprinimui nuo jaunų kūdikystės dienų iki giliai senatvei.

Geležis ir varis. Juos rasime kepenose, širdy, oisteriuose, mėsoje, žaliuose daržovėse, žuvyje, šviežiose

vaisiuose ir kt. Geležis reikalinga kraujo valymui; gelbsti funkcionuoti oksigenui iš plaučių į kitas kūno dalis. Nesant kūne ganėtinai geležies, pasireiškia mažakraujystė-anemia. Kraujas nepajėgia normaliai funkcionuoti. Vėliausi tyrimai rodo, kad mažas kiekis vario prie geležies teikia kūnui geresnę paspirtį.

Proteinai. Jie randasi kepenose, mėsose, žuvyje, pupose, kiaušiniuose, sūryje, piene, žaliuose daržovėse, šviežiose vaisiuose, daržovėse, riešutuose. Proteinai reikalingi budavojimui kūno audinių; šilumos ir energijos palaikymui.

Surašiau tokius pagrindinius mūsų organizmui reikalingus vitaminus. Tad jei kelis kartus per savaitę pietų metu mes suvalgome vienokios ar kitokios mėsos, kitą dieną valgome žuvį, vėl kitą dieną pasigaminame patiekalą iš kepenų, dar kitą dieną galime pasigaminti ką nors švelnesnio su varške, tai taip maitindamiesi mes tik stiprinsime save ir nereikės jokių mums cheminių vaistų papildų. Aišku, neužmirškime šviežių vaisių ir daržovių.

MEDUS – VAISTAS Į SVEIKATĄ

Senovėje medus turėjo didelę reputaciją, kaip vaistas įvairiose ligose. Garsusis Pitagoras sako, kad medus prailginęs jo gyvenimą. O jei medus surinktas iš tokių augalų, kurie turi neabejotinų gydančių ligas ekstraktų, tai jisai gali būti kaip tik geras vaistas.

Tikras medus, tai savos rūšies maistas. Medaus cukrai pereina į kūną be jokių pakitėjimų. Medus suteikia daugiau energijos mūsų kūnui, negu mėsa ar kiaušiniai. Su laiku medų išstūmė iš cukranendrių išgautas cukrus, bet jis sunkiau virškinamas, žarnose sukelia rūgimo procesus ir mums tas kenksmingas. Medus turi forminės rūgšties, kuri stabdo rūgimą viduriuose. Apart to, meduje randame kalciumą ir geležies. Kalkės stiprina kaulus, geležis daugina kraują, o fosforas palaiko žmogaus organizmo svarbiausias dalis – kaulus, smegenis ir t.t. Todėl, mažai turintiems fosforo ar nebūt praktingiau, vietoje ryti aptiekos pigulkas, vartoti medų? Koriuose medus visuomet tyras ir nesulfasifikuotas. Medus vidurių nekietina, bet dažnai dar liuosuoja.

Atėityje vis pasiūlysiu ištraukų iš šios knygos. Norėčiau kreiptis į skaitytojus: gal kas turite savo knygynėliuose panašių knygelių, būtų gerai, jei pasidalintumėte tokiomis žiniomis. Mes visi norime būti sveiki, jauni ir energingi, tad bendromis jėgomis tą bandykime padaryti.

SKELBIMAI

PARDUODA

Parduodami 36 tomai „Lietuvių Enciklopedijos”, išleistos 1959 m. Bostone. Tel. 773-585-9500

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 Pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

Lietuva kaleidoskope

Indrė Tijūnėlienė

Nr. 10

Pavasaris

Prieš išskrendant į Lietuvą 2008 m. gegužės-birželio mėnesį, su dukra Nida ir mažais anūkeliais nuvažiauju į parduotuvę. Grįžusi baigiau pakuočius iš išskubėjau į O'Hare oro uostą. Nutarusi nusipirkti žurnalą, pastebėjau, kad užblokuotą kortelę namuose švarko kišenėje! Nuotaikinga kelionės pradžia!

Skridau su dukra Daina, kuri Lietuvoje paviešėjusi penkias dienas grįžo į namus „ganyti“ savo nemažą šeimynėlę. Su Daina būdama prekybos centre „Europa“ pastebėjau, kad neberandu Lietuvoje jau naudotos kitos savo kredito kortelės. Išknisusi visą rankinuką skubiai paskambinau vyrui, kad užblokuotą kortelę. Tada sumaniau paskambinti vienai pažįstamai, išsitraukiau pakelį vizitinių kortelių ir štai – tarp jų mano prarastoji kredito kortelė! Skambinu Donatui, kad neblokutuotų, bet jau per vėlu – žaibo greitumu surado numerį ir mano kortelė jau nebeveikia! Šitaip pradėjus kelionę, buvo labai neaišku, kas toliau manęs laukia...

Apsistojom pas Nekalto Prasiđėjimo seseles prie prezidentūros. Gavome puikius kambarius su prausykla ir tuoj pasijutome lyg atsikraučiusios į studentų stovyklą. Buvo miela, nes čia apsigyveno R. Vencloviėnė, E. Vaišnienė, D. Puškorienė ir pati seselė Ignė Marijošiūtė. Dienos gale galima aptarti įvykius, gauti patarimų, pabendrauti. Užsuko E. ir V. Dudėnai, T. ir A. Landsbergiai ir visi – kaip namuose! Sužinojome, kad „Forto Dvaras“ restoranas (Pilies g.) galima gauti ne tik cepelinų, bet ir rūgpienio ir spanguolių kisieliaus! Sužinojome, kad Seime svarstomas šeimos įstatymas! Pasirodo, dar neaišku, kas sudaro šeimą – ar tėvas, motina ir vaikai, o gal motina ir jos vaikai nuo kitų vyrų, gal koks kitas variantas. Tai kliuvo Seimui galvosūkis!

Atsiradome šeštadienį, sekmdienį su Mindaugu ir Daiva leidomės į Alytų. Pakeliui aplankėme nuostabią šeimą, kurioje auga berniukas, turintis labai trapius kaulus, t. y. jis turi „stiklinių kaulų“ sindromą, kai dažnai lūžinėja kaulai. Jis mums visiems paskatinimas, nors invalido vežimėlyje, bet skaidrios nuotaikos, dalyvauja gyvenime. Jo senelis turi daugybę avilių, bet kažkodėl šįmet bitelės nugaišo. Su meile jie aprodė

žydintį sodą, pabendravome su šuneliais ir katytėmis, ir neapsiejome nepamėtę krepšinio kamuolio!

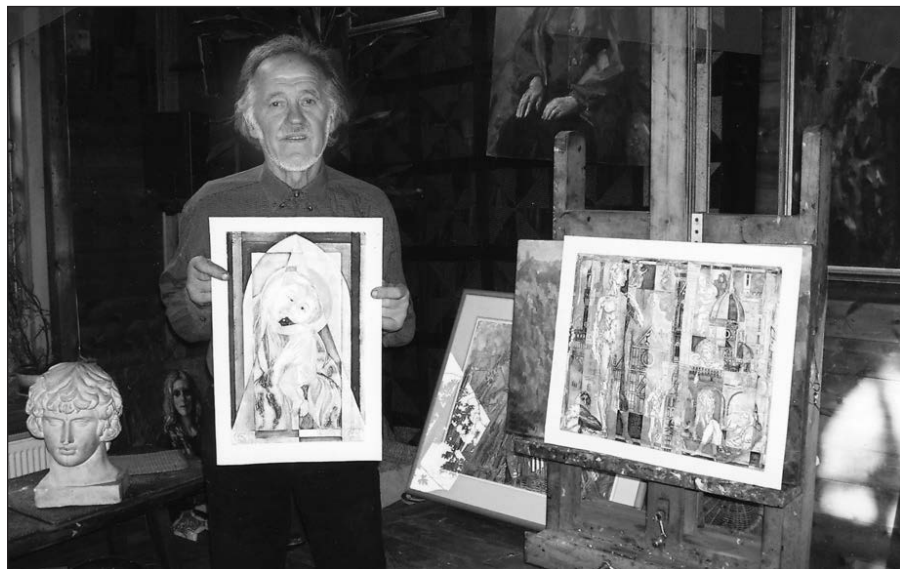
Aplankėme kapinaites, kur ilsisi Daivos mamytė. Netoliese tvarkomas neseniai supiltas kapas skęsta gėlėse. Atsirandame Sigitos ir Geniaus sodo namelyje. Čia pavasaris visame grožyje, sodas skęsta žieduose! Genius kepa šašlykus, mes skanaujame jo firminę barščių sriubą, o Sigita tik sukasi, kad kam ko nors netrūktų.

Sigita iš anksto buvo parūpinusi bilietus ir išskubėjome į tautos pamiltos operos solisto Vytauto Juozapaičio koncertą.

Vytautas Juozapaitis jau išleido trečią kompaktą „Neprarask vilties“. Išpūdingai įdainuota „Aš čia gyva“, Udrio daina, Ave Maria, „Šaukiu aš tautą“. Jį galima išigyti parduotuvėse, tokiose kaip „Maxima“. Scenoje solistas dainavo ne su orkestru ar fortepijonu, bet su muzikiniu įrašu (fonograma). Iš pradžių garsas buvo nesureguliuotas, net visa salė virpėjo, solistui teko prisitaikyti... Po to viskas sugrįžo į seną vagą ir publika su malonumu klausėsi pamėgto solisto komentarų ir dainų. Visuomet skatinantis patriotiškumą Juozapaitis perspėjo rimtai pagalvoti, už ką balsuojame.

Keli įvykiai patvirtino, kaip smagu nelauktu gestu suteikti malonumą kitam. Kai apsilankėme pas dailininkus Antaną ir jo dukrą Ramunę Kmieliauskus, dail. Antanas su tokiu pasigėrėjimu rodė sėklų pakelius, kuriuos jam atsiuntė iš Lietuvos į JAV grįžęs kun. Antanas Saulaitis. Manau, kad gražų sodą puoselėjančiams Kmieliauskams sėklų netrūks, bet džiugino prisiminimas, dėmesys. Panašiai pasakojo kun. R. Doveika apie Kurijos darbuotoją (gal jis kolekcionierius), kuriam iš JAV atvykusi moteris padovanojo dolerines monetas.

Pas seseles Šv. Kryžiaus namuose (Daukanto a. 1) vyko kamerinės muzikos valanda. Grojo Lietuvos muzikas ir teatro akademijos absolventų ansamblis „Fort Vio“, kartu grojantis nuo 2005 metų. Koncertą vedė Asta Vaitkevičiūtė, smuiku grojo Ingrida Rupaitė, violončele Povilas Jacunskos, pianinu Indrė Baikštytė. Jaunieji muzikai mus pavaišino Čiurlionio, Haydn, Rachmaninov ir Piazzola kompozicijomis, susilaukė daug šiltų plojimų ir jiems teko groti dar kelis kūrinius. **Bus daugiau.**

Dailininkas Antanas Kmieliauskas.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

HIUTENFELD, VOKIETIJA

Repeticija su Vasario 16-osios gimnazijos moksleiviais.

Projektas „Statome operą“

Atkelta iš 2 psl.

Pasak Scenos ir estetikos mokyklos vadovo, jau daugybę metų dalyvaujančio įvairių Lietuvos televizijų muzikinių projektų komisijose ir dėl savo griežtumo vadinamo „geležiniu Gediminu“, šiuo projektu siekiama įtalentingų jaunų žmonių ugdymą pažvelgti kitaip, nei tai daro televizijos, siekiančios trumpalaikės naudos. Projektas visų pirma skirtas jaunų žmonių kūrybiškumui, tarptautiniam bendradarbiavimui skatinti, o ne greito rezultato siekimui. Be to, tarptautinis šio projekto pobūdis leidžia jo dalyviams geriau pažinti kitų šalių kultūras, susidraugauti, ir tampa prielaida tolesniam jaunų žmonių bendradarbiavimui. Ši vieningo bendradarbiavimo idėja taikoma ne tik scenoje, bet įgyvendinama ir kitose kūrybinio proceso plotmėse. Štai muziką operai kuria net septyni kompozitoriai: Gediminas Rimkus-Rimkevičius, Marius Adomaitis, Linas Rimša, Dalius Pletniovas, Mindaugas Lapinskis, Andrius Gružauskas ir Marius Matulevičius, kurių kiekvienas savitai interpretuoja archetipinę Eglės ir Žilvino meilės istoriją. Artūras Šablauksas, lydintis projektą gastroliū Europoje metu, yra vienas iš projekto režisierių šalia Gyčio Padegimo ir Andriaus Kurieniaus.

„Eglė – karalienė žalčių“ sumanytas kaip šiuolaikinis, jauno žmogaus pasaulėžiūrą atspindintis spektaklis. Kitoniškumo žmonės bijo ir

jam priešinasi nuo seno. Ši tema yra varijuojama įvairiose pasaulio pasakose. Lietuviškos pasakos herojai – Žilvinas ir Eglė – taip pat kenčia dėl netolerancijos kitoniškumui, ir abudu žūva. Spektakliu siekiama skleisti bendrumo, atvirumo ir bendradarbiavimo idėjas – tai, kas labai svarbu ir šiandieninei Europai, ir visam pasauliui.

Projektas „Statome operą“ unikalus ir tuo, kad jauniejiems aktoriams suteikiama galimybė išbandyti save įvairiuose vaidmenyse – viename vaidinime aktorius gali atitekti net šeši vaidmenys. Taip jis praplečia savo galimybių ribas ir visapusiškai suvokia spektaklio kūrimo procesą.

Po kupinos išpūdžių viešnagės Vasario 16-osios gimnazijoje, lapkričio 9 d. „Statome operą“ kūrybinė grupė išvyko į Belgiją, kur jų laukia pasirodymas Briuselio 2-ojoje vidurinėje mokykloje, įtrauksiantis atlikėjų vienmečius iš Italijos ir Latvijos. Projekto „Statome operą“ kelionės metu po Europą įgytos patirties rezultatai taps pagrindu tarptautiniam spektakliui, kurį Tūkstantmečio proga žadama pristatyti Lietuvoje. Išsamiau apie šį projektą galima paskaityti Scenos ir estetikos mokyklos svetainėje www.semas.lt. Filmuotas ištraukas iš roko operos pristatymo Hiutenfelde galima pamatyti svetainėje www.elkc.org.

Europos lietuvių kultūros centras

Taip atrodo paminklas karuose žuvusiems veteranams, kuris buvo atidengtas lapkričio 11 d. Cicero.

Cicero atidengtas paminklas žuvusiems veteranams

EDVARDAS ŠULAITIS

Lapkričio 11-ją visoje Amerikoje buvo švenčiama Veteranų (ji anksčiau buvo vadinama Paliaubų) diena. Daugelyje miestų tą dieną vyko įvairaus pobūdžio minėjimai, programos, pagerbiant karuose kritusius kareivius, žuvusius frontuose įvairiose valstybėse.

Toks minėjimas surengtas ir Cicero mieste šalia Čikagos. Šiame kitados lietuviams gausiai apgyventame mieste buvo ypatinga proga, nes tos dienos rytą šalia naujai pastatytų miesto vadovybės rūmų (apie tai neseniai rašėme) išdygo ir gražus paminklas visų kariuomenės rūšių veteranams, kuris buvo atidengtas

Būrelis lietuvių prie paminklo žuvusiems už JAV laisvę, atidengto šalia Cicero naujų miesto rūmų. Edvardo Šulaičio nuotrauka

šios šventės programoje.

Antradienį prieš pietus susirinko bent pora šimtų uniformuotų veteranų, jų draugų, šeimų narių bei kitų. Čia matėsi ir būrys mokyklinio jaunimo, atėjusio pagerbti karuose žuvusiuosius.

Programai vadovavo buvęs miesto valdybos narys John Kosciolko (gerai pažįstamas iš lietuviškų minėjimų Šv. Antano parapijos salėje). Jis, būdamas istorijos žinovas, pristatė ir šios šventės reikšmę. Vėliau J. Kosciolko pakvietė daugelį kalbėtojų – veteranų, organizacijų bei politikos atstovų. Žodį tarė ir miesto prezidentas Larry Dominick, kurio nuopelnu buvo pastatytas šis didžiulis paminklas. Daugelis kalbėtojų, pasisakę šios šventės proga, gyrė Larry Dominick už šį projektą.

Nepaisant šalto oro, minėjimas sutraukė daug žmonių, kurių tarpe buvo ir lietuvių, kurių dalis po minėjimo susirinko prie paminklo bendrai nuotraukai, o prieš tai šnekučiavosi miesto pastato kavinėje, kur dalyviai buvo vaišinami kava, gairiais gėrimais bei užkandžiais. Pora valandų prabėgo geroje nuotaikoje. Buvo ne tik pagerbti žuvusieji karo veteranai, bet ir galimybė tarpusavyje pabendrauti.

„The Soviet Story“ – dokumentinis filmas „Seklyčioje“

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Net dvi dienas – spalio 22 ir 29 – „Seklyčioje“ žiūrėjome visus sukrėtusį dokumentinį filmą „The Soviet Story“, kurio rodymas dėl filmo ilgumo (85 min.) buvo padalintas į 2 dalis, derinantis prie popiečių trukmės.

Juozas Polikaitis, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkas, kurio pastangomis tą išskirtinai vertingą dokumentinį, 2008 m. sukurtą filmą matėme, trumpai papasakojo apie filmo kūrėją latvi Edvins Snore, apie turinį, apdovanojimus („Mass Impact Award“ Boston filmų festivalyje š. m. rugsėjo mėnesį) ir filmo rėmėjus, kurių pagrindinis buvo „UEN Group“ Europos Sąjungos parlamente. Filmą kūrė ir Rygos miesto savivaldybė.

Filmas buvo anglų kalba su latviškomis parašėmis. Jis jau buvo rodytas per Latvijos ir Estijos televizijas. Rusija yra uždraudusi rodyti šį filmą ir pasmerkusi jį. Viena jaunų rusų organizacija protestavo Maskvoje prieš šį filmą, suvedindama filmo kūrėjo iškamšą.

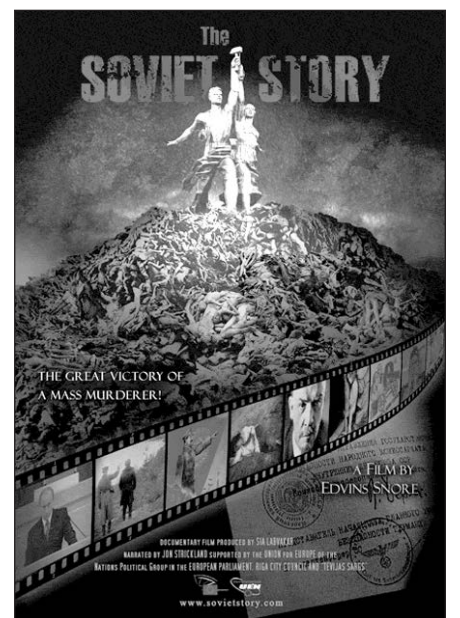
Filmas – tai pasakojimas apie sovietų istoriją. Filmą kūrėjas Edvins Snore daugiau nei 10 metų rinko dokumentinę medžiagą. Filmuojama buvo dvejus metus Rusijoje, Ukrainoje, Latvijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Anglijoje ir Belgijoje.

Šis filmas – tai sugretinimas dviejų režimų: komunistinis naikino žmonių klases, o nacistinis – rases, kad taip „sukurtų gerovę“ savo kraštuose.

Trečiadienio popiečių lankytojai žiūrėjo šį filmą susikaupę, giliai paveikti matytų vaizdų ir girdėtų pasakojimų, nes gal ne vieno artimieji iškentėjo panašias kančias. Matėme sovietų istorijos laikotarpius, apimančius Didįjį ukrainiečių badmetį (1932–1938 m.), Katynės žudynes (1940), SS ir KGB (anksčiau NKVD) partnerystę, sovietų masines deportacijas, medicininius eksperimentus GULAG ir daugelį kitų sukrečiančių istorinių įvykių.

Itin reti 1990 m. vaizdai iš apleistos mirties stovyklos (death camp) Magadan, Sibire, kur KGB darė medicininius bandymus su kaliniais.

Matėme ir niekada dar nerodytą nacių gaminto filmo dalį, kaip sovietai padėjo Hitleriui pradėti II Pasaulinį karą – jų „Blitzkrieg“, teikdami jiems paramą. Filme buvo rodomi keletas svarbių dokumentų apie nacių ir sovietų sandėrius, kuriuos filmo autorius rado 2007 m. Vokietijos Užsienio reikalų ministerijos politiniuose archyvuose. Dokumentai pradžioje buvo aprašyti sovietų spaudoje, bet vėliau sunaikinti. Matėme laikraščių puslapius, iš kurių jie buvo iškirpti. Sovietai neigė, kad tokie dokumentai buvo ir sakė, kad jie padirbti (suklastoti). Pro akis bėgo giliai atmintin smingantys vaizdai ir daugiau nei 20 asmenų komentarai – pasisakymai apie sovietų palikimą moderniajai Europai, specialistų apie selektyvinę požiūrį į masines žudynes.

Filme girdėjome Vakarų ir Rusijos istorikų, Europos Sąjungos parlamentarų, Sovietų slaptosios policijos agento, sovietų žvalgybos pulkininko, sovietų disidentų, buvusių GULAG kalinių ir aukų iš badmečio Ukrainoje bei deportacijų ir kitų nusių kaltimų aukų pasisakymus. Tai neužmirštas filmas apie kentėjimą, neteisingumą ir „real politik“. „Seklyčios“ trečiadienio popiečių dalyviai buvo ypač dėkingi Juozui Polikaičiui, suteikusiam proga pamatyti „The Soviet Story“.

Washington, DC pagerbtas Lietuvos diplomatų atminimas

Buvusių Lietuvos atstovų JAV Povilo Žadeikio ir Juozo Kajecko atminimas pagerbtas lapkričio 7 dieną, minint Lietuvos užsienio reikalų ministerijos 90 metų jubiliejų. Lietuvos diplomatai Washington, DC ir Amerikos lietuvių bendruomenės atstovai aplankė buvusių Lietuvos atstovų amžinojo poilsio vietą ir vykusiam minėjime prisiminė šių žmonių Lietuvos labai nuveiktus darbus. Povilas Žadeikis – Lietuvos diplomatas, politikas, kariuomenės savanoris. 1935 metais P. Žadeikis buvo paskirtas Lietuvos nepaprastuoju pasiuntiniu ir įgaliotuoju ministru Washington. Šias pareigas diplomatas ėjo iki 1957 metų. 1957 metais Lietuvos laikinuoju reikalų patikėtiniu Washington, DC tapo Juozas Kajeckas, pareigas ėjęs iki 1976 metų. LR ambasados Washington, DC info Nuotraukose: prie diplomatų kapų.

Ar atsikratysime amaryno?

Atkelta iš 3 psl. prorusiškos jėgos dėš visas pastangas pasodinti į prezidento kėdę savo žmogų. Jau kalbama, kad jie savo kandidatu laiko ne autoritetą praradusį partijos pirmininką Kirkilą, o vos ne visų nuskriaustųjų ir pažemintųjų gelbėtoją Blinkevičiūtę. Bus ištrauktos visos žymėtos kortos, ypač tuo atveju, jei gelbstint valstybę iš finansinės duobės TS-LKD imsis taupyti, peržiūrės deficitinį biudžetą ar bandys atsikratyti amžinai gyvųjų valdininkų klanu. Todėl mūsų valstybės laukia ne tik sunkus apsisvalymas nuo amaryno, bet ir didžiulio brangymečio už šil-

dymą ir elektros energiją našta, be to, didžiulės intrigos ir pagalių į ratus kaišiojimas. Pagaliau, ar balsavę už patriotines dešiniąsias jėgas žmonės neužkibs, kaip jau ne kartą yra buvę ant propagandinių meškerių kabliuko?

Paradoksas, bet nors Andriaus Kubiliaus vyriausybė dar nesudaryta, ji neprisieki Seime, jau prasidėjo puolimai prieš ją iš visų pusių. Sakoma, kad naująją vyriausybę kritikuoti galima tik praėjus 100 dienų nuo jos darbo pradžios, tačiau, kai puolimas prasideda jai dar net nepradėjus dirbti, aišku, kad jos laukia dygus ir erškėčiuotas kelias.

Įdomybės

Parengė **Eugenius Gerulis**

Kartu su „Titaniku“ nuskeno vienas lietuvis – kun. J. Montvila. – Kokio amžiaus jis buvo?

– Kun. J. Montvila buvo vos 27 m. amžiaus (1885 m. sausio 3–1912 m. balandžio 15 d.).

– Iš kur kilo „Titaniko“ vardas?

– Išdidūs žemės gyventojai 1912 metais pastatė milžinišką, „neskęstantį“ laivą ir jam davė prieš Dievą sukilusio dievo vardą „Titanikas“. Graikų mitologija teigia, kad Titanai, norėdami užvaldyti dangų, buvo sukilę prieš Dzeusą. Tas „neskęstantis“ laivas paskendo per 2 val. ir 30 min. Atlanto vandenyne, pirmoje kelionėje 1912 m. balandžio 14–15 d. vidurnaktį. Tuo laivu keliavo 2,224 žmonės. Nuskeno 1,513 keleivių.

– Kokio amžiaus buvo Juozas Žukauskas, kai jis 1932 m. birželio 21 d. tapo pasaulio bokso čempionu?

– Tada jis buvo 29 metų ir 5 mėnesių amžiaus.

– Kodėl Juozas Pilsudskis (1867–1935) atsisakė katalikybės ir perėjo į liuteronizmą?

– Lietuvoje gimęs Lenkijos kariuomenės vadas, maršalas Juozas Pilsudskis savo tikėjimą pakeitė dėl antrųjų vedybų, kurios įvyko 1921 metais su Aleksandra Ščerbinska. Tuomet jaunoji buvo 25 m., o J. Pilsudskis 44 m. Jų pirmoji duktė Vanda gimė 1918 m., o dukra Jadvyga 1920 metais. Abi dukros gimė prieš vedybas.

Gyvenime J. Pilsudskis turėjo daugybę meilužių: Leonardą Levandovską, Mariją Juškevičienę, Kazimierą Ilakovičiuoną ir Eugeniją Levicką, kuri dėl nelaimingos meilės nusižudė 1931 m. balandžio 27 d. Pilsudskis numirė nuo kepenų vėžio, būdamas 68 m. amžiaus.

– Kaip numirė Vytauto Didžiojo tėvas Kęstutis?

– Kęstutis buvo pasmaugtas Kriavo pilies kalėjime 1382 m. rugpjūčio 15 d. (Dr. V. Sruogienės 1956 m. „Lietuvos istorija“, p. 145).

– Kur numirė Mahometas?

– Mahometas laimingai numirė ant mylimos žmonos Aišos rankų.

– Viešpats Jėzus Kristus mums nieko neparašė. Ar islamo išpažintojams Koraną parašė Mahometas?

– Nei Kristus, nei Mahometas Bibliją nerašė. Šv. Raštus parašė jų mokiniai. Anuomet buvo tokia mada, kad rašytų ne mokytojas, bet jo mokiniai.

– Kiek kartų Pranas Lubinas (g. 1910 m. sausio 7 d.) žaidė krepšinį Amerikos rinktinėje?

– Lubinas už Ameriką žaidė net 9 kartus. 1936 metų Berlyno olimpiadoje jis Amerikai pelnė aukso me-

dalį. Žaisdamas už Lietuvą jis padėjo pasiekti Europos čempionatą, įmesdamas 98 taškus! Biržiečiams turėtų būti įdomu, kad jo motina yra iš Vabalninko.

– Kokio amžiaus buvo Steponas Darius ir Stasys Girėnas, kai jie užsimušė?

– Steponas Darius (1896 m. sausio 8 d.) buvo 37 m. ir 6 mėn., o Stasys – Girėnas – 36 m. ir 7 mėn.

– Kokio amžiaus buvo lakūnas Feliksas Vaitkus, kai jis perskrido Atlantą?

– F. Vaitkus (1907–1956) buvo 28 m. amžiaus.

– Kuria kalba Marija kalbėjo Šiluvoje?

– Manoma, kad Ji kalbėjo lietuviškai, lenkiškai ar aramėjų kalba.

– Kokios tautybės buvo dail. A. Varno žmona?

– A. Varno žmona buvo prancūzė iš Paryžiaus.

– Kas sukūrė Žemės gaublį?

– Pirmieji gaublį kurti pradėjo Archimedas (287–212 pr. Kr.) ir Ptolemėjus (85–160 po Kr.). Gaublį plačiau žmonės pradėjo naudoti nuo XV a. pabaigos. Gaublys Lietuvą pasiekė 1927 metais.

– Ar Viešpats Jėzus Kristus turėjo draugę?

– Jėzaus draugė buvo Marija Magdaliėtė (Lk 7:37 – 8:2). Ji vis lydėdavo Jėzų kelionėse iš kaimo į kaimą, iš miesto į miestą. Ji kvėpalais plaudavo Jėzaus kojas ir nesiliaudama jas bučiuodavo (Jn. 12:3). Kai Kristus prisikėlė, tai pirmiausia apsiėmė savo draugei.

– Ar Kristus buvo prikaltas per delnus?

– Istorikai mano, kad Kristus buvo prikaltas ne per delnus, bet per riešus.

– Kas „pakinkė“ elektrą?

– Elektrą „pakinkė“ Thomas Edison (1847–1931). Jis išrado telegrafą, telefoną, elektros energijos gamybą, fonografą ir daug ką kita. 1879 m. sukūrė elektros lemputę!

– Ar teisinga sakyti: „Ji akimis dairosi, kaip pelėda.“

– Pelėda akimis nesidairo. Ji dairosi sukinėdama kaklą.

– Dailininkai nupiešia Šiluvos Mariją su kūdikiu Jėzumi. Ką jis rankose turi?

– Jėzus rankose turi knygą, tačiau anais laikais knygų dar nebuvo...

– Kartais dailininkai nupiešia Mariją su rožiniu rankose. Kodėl rankose Ji turi rožinį?

– Dailininkai klysta, nes Ji į save nesimeldžia.

– Nuo kada mes Vytautą vadiname Didžiuoju?

– Vytautą Didžiuoju vadiname nuo Maironio laikų.

Floridos Palm Beach Lietuvių Bendruomenės apylinkės buvusiam ilgamečiam pirmininkui

A † A ALGIUI AUGŪNUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai DALIAI ir šeimai bei artimiesiems ir kartu liūdime.

Česlova ir Tadas Aleksoniai
Renata Armalaitė
Danutė Baltienė
Liucija Beržinskienė
Ona ir Vladas Bariai
Aldona ir Vytautas Biliūnai
Birutė Čiurienė
Silvija ir Vytautas Daugirdai
Elena Damijonaitienė
Vandelinas Domanskis
Eglė ir Vytautas Dudėnai
Danutė Eringienė
Veronika Garmienė
Nelė Karosienė
Elena ir Pranas Krilavičiai
Giedrė Kulpienė
Aldona ir Antanas Lipskiai
Vanda Majauskienė
Danguolė Majauskaitė

Roma ir Jonas Mildažiai
Manomaičių šeima
Jūratė ir Kęstutis Miklai
Vytautas Oniūnas
Bronė ir Vytautas Pauliai
Meilutė ir Petras Ruliai
Janina Šalnienė
Gražina ir Jonas Stankūnai
Katrina ir Marijus Sodonai
Alicija ir Henrikas Soliai
Ona ir Vincas Šalčiūnai
Viola Tomkevičienė
Ona ir Vladas Vaitkai
Danutė ir Rapolas Valotkai
Ramutė ir Algirdas Žibai
Angelė ir George Zarr
Rimgailė Zotovienė
Andrėja Zotovaitė

Lietuvos Vyčiai neteko veiklios organizacijos narės

Loretta Stukienė

Lietuvos Vyčių organizacijoje pasklido žinia, kad š. m. spalio 4 d. Holy Family Villa, Palos Park, Illinois, po ilgos ir sunkios ligos, sulaukusi 75 metų amžiaus užbaigė savo žemišką kelionę ir amžinai užmerkė akis veiklioji vytlė, organizacijos garbės narė Loretta Stukienė (Kassel).

L. Stukienė gimė Chicago, IL. Ištekėjusi už dr. Jokūbo Stuko, išsikėlė gyventi į Watchung, New Jersey. Nuliūdę liko: brolis Paul su šeima, svainė, Lietuvos Vyčių garbės narė Ann Marie Kassel, daug sūnėnų, dukterėčių, giminių ir draugų.

Loretta dalyvavo lietuviškoje veikloje savo visą gyvenimą. 2000 m. liepos mėn. jai besilankant Lietuvoje, LR prezidentas Valdas Adamkus Loretą Stukienę apdovanojo Kuni-gaikščio Gedimino ordinu už jos nuopelnus Lietuvai.

A. a. Loretta Stukienė aktyviai reikėsi įvairiose organizacijose tuo laiku, kai Lietuva siekė savo nepriklausomybės, ir po nepriklausomybės

laikų siuntė humanitarinę pagalbą į Lietuvą. Būdama neatskiriamai susijusi su Lietuvos Vyčiais, Loretta Stukienė tapo šios organizacijos Centro valdybos pirmininke, redagavo organizacijos oficialų žurnalą „Vytis“, buvo garbės narystės pirmininkė ir Lietuvos Vyčių organizacijos fondo pirmininkė.

1992 m. Loretta Stukienė su vyru a. a. profesorium dr. Jokūbu Stuku organizavo aukų vaju, per kurį buvo surinkta daugiau nei 60,000 dol. Šios aukos buvo naudojamos siųsti medikus iš Deborah ligoninės į Lietuvą atlikti operacijų sergantiems širdies ligomis vaikučiams. Kadangi tokia didžiulė suma aukų buvo surinkta, Deborah ligoninė turėjo galimybę įrengti kelis operacijų kabinetus ir nusiųsti daug reikalingų medikamentų į Lietuvą.

A. a. Loretta Stukienė priklausė ir kitoms organizacijoms: ji buvo Lithuanian Alliance of America organizacijos, Americans for Independent Lithuania (buvusi ir šios organizacijos pirmininkė) išdininkė, buvo Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos (LCRA) direktorių tarybos nare.

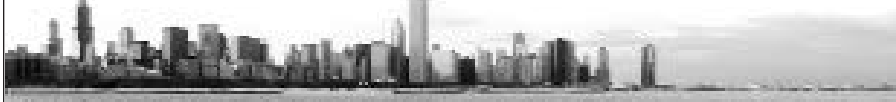
Daug metų dirbo programuotoja elektronikos srityje. 1954 m. baigė St. Xavier College matematikos srityje ir 10 metų dirbdama Argonne Laboratory bei vakarais lankydama DePaul University apsigynė magistro laipsnį.

Šv. Mišios už velionės vėlę buvo aukojamos š. m. spalio mėn. 7 d. Holy Family Villa, Palos Park, IL. Velionė buvo pervežta į New Jersey, kur šv. Mišios buvo aukojamos St. Mary's Stony Hill. A. a. Loretta Stukienė palaidota Švento Kryžiaus kapinėse, North Arlington, New Jersey, šalia vyro a. a. dr. Jokūbo Stuko.

Lietuvos Vyčių organizacijos vardu šeimai ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime. IIsėkis ramybėje, miela sese vyte, Loretta.

Regina Juškaitė-Švobienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Kviečiame atvykti į Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės namus!** (Adresas: 2417 W. 43th Street, Chicago, IL). Lapkričio 15 d. 7 val. v. savo drabužių kolekciją „Kartą Amerikoje...“ rodys rūbų dizainerė Vida Leonavičiūtė-Insodienė iš Lietuvos. Renginyje dalyvauja dainų ir šokio teatras „Pasaka“. Kaina – 30 dol. Daugiau informacijos tel.: 773-875-4532 (Lina Margalavičius) arba 630-853-2488 (Živilė Ramašauskienė).

Vida Leonavičiūtė-Insodienė

◆ **Kviečiame į koncertą „Per tamsu“**, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 16 d., Jaunimo rūmų salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Koncerte dalyvaus lietuvių meno ansamblis „Dainava“, tautinių šokių ansamblis „Grandis“, Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai, tauti-

nių šokių grupė „Spindulys“, Pal. J. Matulaičio misijos vaikų choras „Vyturys“ ir „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetas. 12 val. p. p. bus galima nusipirkti pietus. Koncerto pradžia 1 v. p. p.

◆ **Lietuvių rašytojų draugijos (LRD) literatūrinėje popietėje** lapkričio 23 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre bus paminėti šiais metais amžinybėn iškeliavę RRD rašytojai, įvyks knygos „Trys iš Pajūralio“ (Sonė Pipiraitė, Adomas Jasa ir Stasė Petersonienė) sutiktuvės. Su knyga supažindins dienraščio „Draugas“ redaktorė Laima Apanavičienė. Programoje dalyvaus poetė Eglė Juodvalkė, aktorė Nijolė Martinaitytė-Nelson, Audra Kubiliūtė-Dailienė, Daiva Petersonaitė, Čikagos lituanistinės mokyklos mokinė Viltė Baliutavičiūtė ir solistas Algimantas Barniškis. Po programos – vaisės. Visi kviečiami.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

LR generaliniame konsulate New York įregistruota pirma santuoka

2008 m. lapkričio 7 d. Lietuvos generaliniame konsulate New York buvo įregistruota pirma Lietuvos piliečių santuoka. Lietuvos generalinis konsulas ambasadorius Jonas Paslauskas šiltai pasveikino Redą ir Neriją ir palinkėjo jiems darnaus, ilgo ir laimingo gyvenimo.

Santuokų registravimą Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose reglamentuoja LR Teisingumo ministro ir LR Užsienio reikalų ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymas Nr. 1R-148/V-35 „Dėl civilinės būklės aktų registravimo Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose tvarkos aprašo aptvirtinimo“.

Santuokos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose registruojamos tik tarp Lietuvos Respublikos piliečių. Santuoka registruojama toje konsulinėje įstaigoje, kurios aptarnaujamoje konsulinėje apygar-

doje yra vieno iš susituokiančiųjų gyvenamoji vieta. Santuoka registruojama praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo prašymo padavimo dienos, dalyvaujant patiems susituokiantiesiems ir dviem liudytojams. Informacija apie santuokos registravimą yra viešai skelbiama Ambasados interneto puslapyje ir Ambasadoje skelbimų lentoje ne vėliau negu prieš dvi savaites iki santuokos registravimo dienos. Skelbiami šie duomenys: pareiškėjų vardai, pavardės, gimimo datos, santuokos registravimo data ir laikas. Registruojant santuoka turi dalyvauti du pilnamečiai liudininkai.

Jeigu Jus norite susituokti LR generaliniame konsulate New York ir turite papildomų klausimų, maloniai prašome skambinti telefonu į konsulatą tel. 212-3547840 darbo valandomis.

LR generalinio konsulato New York informacija

Ambasadorius Jonas Paslauskas (pirmas iš kairės) sveikina jaunuosius Neriją ir Redą, pirmąją Lietuvos Respublikos piliečių porą, susituokusią LR generaliniame konsulate New York. Dinos Kopilevič nuotr.

XIV PLMK SIMPOZIUMO FILMŲ FESTIVALIS

Lapkričio 28 d., 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) vyks XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo filmų festivalis, kurio metu bus rodomi trys vaidybiniai ir 4 dokumentiniai filmai. Kadangi filmai vyks tuo pačiu metu, publika galės pasirinkti, kuriuose seansuose dalyvauti.

Vaidybiniai filmai:

◆ **„Vasara baigiasi rudenį“**; 90 min. trukmės. Tai 1981 m. Lietuvos kino studijos suktas filmas; scenarijaus autorius Romualdas Granauskas, režisierius Gytis Lukšas, dailininkas Galius Kličius, kompozitorius Bronius Kutavičius. Filme vaidina: Vaiva Mainelytė, Algimantas Masiulis, Valentinas Masalskis, Justina Širvinskaitė ir kiti aktoriai. Filmo siužetą sudaro sovietmečio istorija apie ką tik iš kalėjimo sugrįžusį tėvą ir jo sūnų. Jie abu myli tą pačią moterį – našlę Mildą. Tėvas ir sūnus moterį susitinka, kai vasarą į jos sodybą atvyksta ieškoti darbo.

◆ **„Nereikalingi žmonės“** – taip pat 80 min. trukmės, filmuotas 2008 m. Lietuvoje ir Airijoje. Vaidina: Kostas Smoriginas, Andrius Mamontovas, Valda Bičkutė, Dalia Michelevičiūtė, Daiva Tamošiūnaitė-Budrė. Režisieriai: Maris Martinsons ir Gins Beržinš.

◆ **„Kai aš buvau partizanas“** – 60 min., pagamintas 2008 m. Režisierius Vytautas V. Landsbergis. Vaidina: Gediminas Storpirstis, Rūta Staliūnaitė, Algimantas Masiulis, Birutė Mar.

Dokumentiniai filmai:

◆ **„Red Terror on the Amber Coast“** – 45 min. trukmės dokumentinis filmas anglų kalba. Prodiuseriai

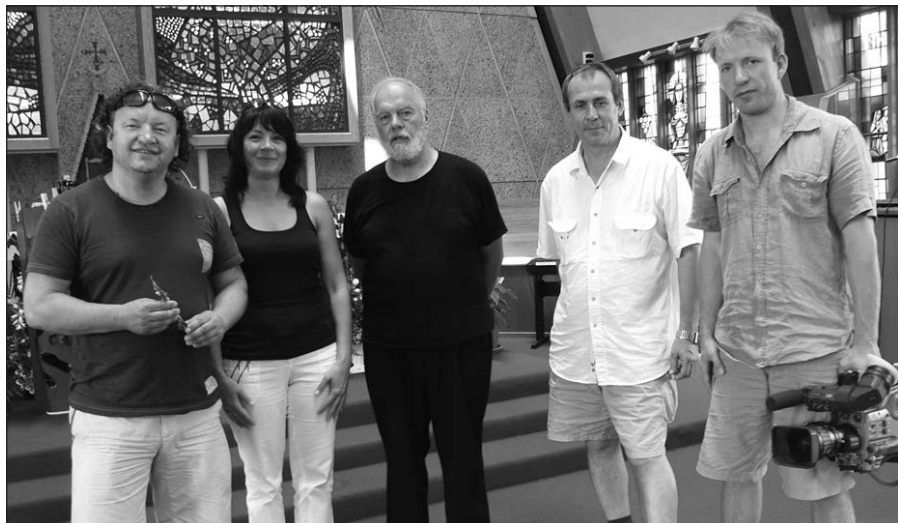
ir režisieriai – O'Rourke bei Ken Gumbert. Tai filmas apie sovietmečiu Lietuvos gyventojų patirtas skriaudas.

◆ **„1941 metų birželio sukilimas“**. Filmo trukmė – apie 60 min.; pagamintas 2007 m., 1941 m. birželio 22–28 d. sukilėlių sąjungos (pirm. Alfonsas Žaidokas) dėka. Režisierius Linas Augutis. Sovietams okupavus Lietuvą, visuomeninės organizacijos vienijosi, veikė pogrindyje, organizavo visoje Lietuvoje slaptą pasipriešinimo tinklą, rengėsi masiniam sukilimui, kurio tikslas – atstatyti Lietuvos valstybės suverenumą ir perimti į savo rankas visą krašto valdymą.

◆ **„Muckraker! Upton Sinclair's Lithuanian Jungle“** – anglų kalba. Prodiuseris prof. Randy Richards; režisieriai: Risė Sanders ir prof. Giedrius Subačius. Tai apie 20 min. trukmės filmukas, supažindinantis su 2009 m. statomu filmu.

◆ **„Žymiausi pasaulio lietuviai“**, dokumentinio Arvydo Baryso filmo pristatymas–ištrauka; apie 20 min. trukmės. Pristatymą atliks pats režisierius Arvydas Barysas.

XIV PLMK vyks Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 26–30 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti ne vien filmų festivalyje, bet gausiose mokslinėse ir plenarinėse sesijose, kuriose įvairiomis temomis pranešimus skaitys mokslininkai net iš 14 pasaulio šalių.

Dokumentinio filmo „Žymiausi pasaulio lietuviai“ kūrybinė grupė su vienu savo filmo herojumi. Iš kairės: režisierius Arvydas Barysas, asistentė Aušrelė Gibežienė, tėvas Antanas Saulaitis, spaudos atstovas Edmundas Atkočiūnas ir operatorius Mantas Šatkus. Laimos Apanavičienės nuotr.

RYTINĖJE PAKRANTĖJE...

◆ **Šokių grupė „Retro“** iš Los Angeles koncertuos lapkričio 15 d., 5 val. v. Bostono Lietuvių piliečių klube, 368 W. Broadway, So. Boston, MA.

◆ **Andrius Mamontovas lapkričio 22 d.**, 8 val. v. koncertuos Ukrainian Orthodox Parish Hall, 60 C North Jefferson Road, Whippany.

◆ **Čiurlionio kvarteto pasirodymas** vyks lapkričio 23 d., 1:30 val. p.p. Bostono Lietuvių piliečių klube, 368 W. Broadway, So. Boston, MA 02127.

◆ **Lapkričio 23 d., sekmadienį, 4 val. p. p.** Švč. Mergelės Apsireiškimo parapijoje, 259 North Fifth Street, Brooklyn, NY 11211, aktorės Dalios Michelevičiūtės kūrybos popietė. Įėjimas – 10 dol.

◆ **Pianistas Edvinas Minkštimas** lapkričio 28 d., 4 val. p. p. koncertuos Dag Hammarskjöld Auditorium, First Avenue at 46th Street, New York.

◆ **Connecticut sporto klubo 6 metų** gvvavimo sukaktis bus paminėta gruodžio 6 d. New Britain, Šv. Andriejaus parapijos salėje, 396 Church Street, New Britain, CT.

◆ **Skautų kūčios – gruodžio 14 d.**, 12 val. p.p. Philadelphia – Šv. Andriejaus parapijos salėje.

◆ **Naujųjų metų sutikimas vyks** gruodžio 31 d., 8 val. v. Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia